

**INFORMACJA O REALIZACJI WSPÓŁPRACY
MIĘDZYNARODOWEJ WOJEWÓDZTWA
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
W 2024 ROKU**

Okres sprawozdawczy: styczeń – październik 2024 r.

Informacja została przygotowana przez Biuro Współpracy Międzynarodowej Gabinetu Marszałka w oparciu o materiały przesłane przez inne komórki Urzędu Marszałkowskiego i jednostki organizacyjne Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Spis treści

Wstęp:	20 lat Polski w Unii Europejskiej	3
I.	Współpraca międzynarodowa prowadzona przez Województwo Warmińsko-Mazurskie.....	7
II.	Formaty współpracy wielostronnej	15
III.	Współpraca w ramach programów międzyregionalnych i międzynarodowych	24
IV.	Społeczny wymiar współpracy międzynarodowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego	30
V.	Pozostałe działania i kontakty międzynarodowe Województwa Warmińsko-Mazurskiego	38

WSTĘP

20 lat Polski w Unii Europejskiej

W 2024 r. obchodzimy rocznicę 20-lecia członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Po 15 latach starań 16 kwietnia 2003 r. w Atenach podpisany został Traktat akcesyjny. Z polskiej strony dokument podpisali premier Leszek Miller, minister spraw zagranicznych Włodzimierz Cimoszewicz oraz minister ds. europejskich Danuta Hübner. Następnego dnia Sejm RP podjął decyzję o przeprowadzeniu w dniach 7-8 czerwca 2003 r. referendum akcesyjnego. Prawie 77,5% osób biorących udział w głosowaniu opowiedziało się za członkostwem w Unii Europejskiej (przy frekwencji wynoszącej blisko 59%).

Oficjalne uroczystości – wciągnięcie 25 flag państw UE przy dźwiękach „Ody do radości” – odbyły się 1 maja 2004 r. w Dublinie. Irlandia sprawowała wówczas prezydencję w Radzie UE. Było to największe rozszerzenie w historii Wspólnoty – objęło bowiem poza Polską dziewięć państw: Cypr, Czechy, Estonię, Litwę, Łotwę, Maltę, Słowację, Słowenię i Węgry.

Członkostwo w Unii Europejskiej wywarło wyraźny wpływ na niemal każdy aspekt naszego życia. Polska zyskała możliwość kształtowania decyzji na poziomie europejskim w wielu ważnych dziedzinach, takich jak gospodarka, bezpieczeństwo czy polityka zagraniczna. Członkostwu zawdzięczamy między innymi dostęp do europejskiego rynku wewnętrznego, prawo do swobodnego przemieszczania się czy możliwość nauki lub pracy w innym państwie członkowskim.

Jednym z głównych unijnych narzędzi wspierających rozwój jest polityka regionalna, której celem jest poprawa konkurencyjności, stymulowanie innowacyjności, wspieranie zrównoważonego rozwoju oraz, w konsekwencji, poprawa jakości życia mieszkańców. To właśnie dzięki członkostwu w UE ostatnie dwie dekady to okres ciągłego rozwoju społeczno-gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Kolejne perspektywy finansowe były niepowtarzalną okazją dla Warmii i Mazur zarówno na realizację projektów lokalnych (takich jak na przykład rewitalizacja i termomodernizacja obiektów lub międzynarodowe wymiany szkolne), jak i dużych projektów inwestycyjnych (na przykład budowa Portu lotniczego Olsztyn-Mazury lub nowego gmachu Warmińsko-Mazurskiej Filharmonii im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie).

W związku z przypadającą w 2024 r. rocznicą 20-lecia przystąpienia Polski do Unii Europejskiej Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego zorganizował wiele przedsięwzięć mających na celu świętowanie tego jubileuszu.

„Mikołaj Kopernik – mój kandydat do Parlamentu Europejskiego”

„Mikołaj Kopernik – mój kandydat do Parlamentu Europejskiego” to konkurs zorganizowany

wiosną br., którego głównym celem była aktywizacja młodzieży z terenu Województwa warmińsko-mazurskiego poprzez pogłębienie wiedzy o Unii Europejskiej oraz zachęcanie do aktywnego i świadomego uczestnictwa w wydarzeniach społeczno-politycznych w Unii Europejskiej.

Konkurs adresowany był do trzyosobowych zespołów, pracujących pod opieką nauczyciela, złożonych z uczniów szkół ponadpodstawowych w wieku 16-18 lat z Województwa warmińsko-mazurskiego. Przedmiotem konkursu było przygotowanie plakatu wyborczego Mikołaja Kopernika jako kandydata w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2024 r.

20 lat organizacji pozarządowych Warmii i Mazur

w Unii Europejskiej – próba bilansu

Pod takim tytułem Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego zorganizował w marcu br. drugą edycję konferencji dotyczącej współpracy ponadnarodowej organizacji pozarządowych działających w regionie.

Wydarzenie składało się z dwóch części. Podczas pierwszego bloku przedstawiciele wybranych organizacji pozarządowych zaprezentowali doświadczenia wynikające z dwudziestolecia współpracy ponadnarodowej w ramach Unii Europejskiej.

Drugi blok konferencji zatytułowany „Współpraca ponadnarodowa organizacji pozarządowych w kontekście 20-lecia członkostwa Polski w Unii Europejskiej – plany na przyszłość” miał formę panelu dyskusyjnego.

Pikniki rodzinne z okazji 20-lecia członkostwa Polski w Unii Europejskiej

Majowe wydarzenia odbyły się w Elblągu i Olsztynie – dwa największe miasta Województwa

Warmińsko-Mazurskiego uczciły ten wyjątkowy jubileusz w rodzinnej, radosnej atmosferze. Pierwszy piknik odbył się 24 maja 2024 r. na placu Kazimierza Jagiellończyka w Elblągu. Centrum Elbląga wypełniło się stoiskami i atrakcjami dla dzieci, z których chętnie korzystali nie tylko mieszkańcy miasta, ale także okolic. Uczestnicy Pikniku Rodzinnego w Elblągu wzięli również

udział w konkursach wiedzy o Unii Europejskiej. Całemu wydarzeniu towarzyszyła niesamowita oprawa, z której najczęściej korzystali najmłodszy.

Piknik Rodzinny w Olsztynie odbył się dzień później, w sobotę 25 maja. Od samego południa mieszkańcy miasta i okolic tłumnie odwiedzali Stare Miasto i Park Podzamcze, które były wypełnione tematycznymi stoiskami wyposażonymi w broszury informacyjne i gadżety promujące Województwo. Jednym z gwiazdorów wydarzenia okazał się Miko Kopernik – wirtualny influencer. Interesującą częścią pikniku było „białe miasteczko”, czyli stoiska wszystkich olsztyńskich szpitali podlegających bezpośrednio Samorządowi Województwa, przy których uczestnicy mogli za darmo wykonać wiele podstawowych badań i odbyć konsultacje ze specjalistami z zakresu medycyny. Uczestnicy mogli także na żywo zobaczyć sprzęt wojskowy, którym dysponują żołnierze 16. Pomorskiej Dywizji Zmechanizowanej czy skorzystać z symulatora dachowania samochodem osobowym, który udostępnił Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Olsztynie.

Tydzień później, 1 czerwca 2024 r. piknik odbył się w Ełku. Uczestnicy mieli możliwość odwiedzić liczne namioty tematyczne, z których część była poświęcona członkostwu w Unii Europejskiej i funduszom europejskim. Swoje stanowiska wystawili m.in. Szkoła Policealna im. Mikołaja Kopernika w Ełku, Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej, Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie, Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie Filia w Ełku.

Organizatorem obchodów 20-lecia członkostwa Polski w Unii Europejskiej był Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, natomiast współorganizatorami: Urząd Miasta w Olsztynie, Urząd Miasta w Elblągu oraz Urząd Miasta w Elku.

**„20 lat Polski w Unii Europejskiej:
perspektywa Województwa Warmińsko-Mazurskiego”**

Kolejnym przedsięwzięciem rocznicowym była konferencja pn. „20 lat Polski w Unii Europejskiej: perspektywa Województwa Warmińsko-Mazurskiego” zorganizowana 5 czerwca 2024 r. w Olsztynie. W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele regionalnych władz samorządowych, eksperci oraz dziennikarze.

Dyskusje prowadzone były w dwóch sesjach tematycznych: „20 lat minęło ... – pryzmat europejski” oraz „20 lat minęło ... – lokalny bilans”. Celem wydarzenia była wymiana doświadczeń i wniosków dotyczących między innymi przemian społecznych i gospodarczych po wejściu Polski do UE, rozwój regionalny i lokalny w kontekście integracji europejskiej czy

przyszłość integracji europejskiej.

I. Współpraca międzynarodowa prowadzona przez Województwo Warmińsko-Mazurskie

Współpraca międzynarodowa Województwa Warmińsko-Mazurskiego prowadzona jest w oparciu o zasady zawarte w Rozdziale 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa. Sejmik województwa uchwała priorytety współpracy zagranicznej, które określają główne cele, kierunki geograficzne współpracy oraz zamiary przystąpienia do międzynarodowych zrzeszeń regionalnych. Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego w dniu 17 czerwca 2019 roku podjął uchwałę w sprawie przyjęcia Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Województwo aktualnie ma podpisane umowy o współpracy z dziesięcioma regionami partnerskimi z dziewięciu państw:

1. Chiny – Prowincja Heilongjiang
Protokół uzgodnień podpisano 18 lutego 2005 roku.
2. Chorwacja – Żupania Splicko-Dalmatyńska
Umowę o współpracy podpisano 5 sierpnia 2012 roku.
3. Dania – Regionalna Gmina Bornholm
Porozumienie o współpracy podpisano 29 września 2003 roku.
4. Francja – Departament Côtes d'Armor
Porozumienie o współpracy podpisano 24 czerwca 2000 roku.
5. Niemcy – Kraj Związkowy Saksonia-Anhalt
List intencyjny o współpracy podpisano 3 października 2014 roku.
6. Rumunia – Okręg Dolj
Porozumienie o współpracy podpisano 7 grudnia 2023 roku
7. Słowacja – Samorządowy Kraj Bańsko-Bystrzycki
Porozumienie o współpracy podpisano 8 lipca 2003 roku.
8. Ukraina – Obwód Rówieński
Porozumienie o współpracy podpisano 9 grudnia 2003 roku.
9. Włochy – Autonomiczny Region Vallée d'Aoste
Porozumienie o współpracy podpisano 11 kwietnia 1999 roku.

10. Włochy – Region Umbria

Porozumienie o współpracy podpisano 9 października 2018 roku.

FRANCJA

Porozumienie z francuskim Departamentem Côtes d'Armor zawarte zostało w 2000 roku. Bieżąca współpraca opiera się na planie pracy na lata 2024-2026.

Polsko-Francuski Komitet Sterujący

W lutym 2024 r. w Departamencie Côtes d'Armor odbyło się posiedzenie Komitetu Sterującego Współpracy Zdecentralizowanej Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z Departamentem Côtes d'Armor. Samorząd reprezentowała Maria Bąkowska, członek Zarządu Województwa. Spotkanie było nie tylko okazją do bilansu Planu Pracy na lata 2021-2023, ale także omówienia nowego dokumentu na kolejne trzy lata, który został podpisany w czerwcu br.

Ważną rolę w tej współpracy odgrywa pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację międzynarodowych projektów. Kultura, edukacja, pomoc społeczna¹, sport to obszary obecne w działaniach polsko-francuskich partnerów.

Działalność międzynarodowa Centrum Polsko-Francuskiego Côtes d'Armor – Warmia i Mazury w Olsztynie

Od początku swojej działalności Centrum Polsko-Francuskie wspiera podmioty sektora kultury, w tym organizacje pozarządowe w nawiązywaniu kontaktów z partnerami instytucjonalnymi i społecznymi z Departamentu. W tym roku z takiego wsparcia skorzystała np. Fundacja Tańca i Sztuki ARToffNIA (przygotowanie projektu tournée spektaklu we Francji). Innym przykładem wsparcia jest kwietniowy pobyt w Centrum pracownika Dyrekcji ds. edukacji, spraw europejskich, sportu i młodzieży Departamentu Côtes d'Armor w ramach realizowanego przez ten podmiot projektu Erasmus+ (job shadowing). Centrum zapewniło również w tym roku wsparcie Olsztyńskiemu Stowarzyszeniu Przyjaciół Bretanii i Francji AMITIE (tłumaczeniowe, organizacyjne) w trakcie pobytu grupy z Côtes d'Armor na Warmii i Mazurach w ramach wymiany rodzin (lipiec 2024 r.).

---

¹ Kolejna wizyta francuskich partnerów na Warmii i Mazurach zaplanowana została w listopadzie br.; tematy przewodnie to piecza zastępcza oraz funkcjonowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie Województwa Warmińsko-Mazurskiego – koordynacja: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

Ponadto, od 1 października br. zatrudniony został **animator języka francuskiego** na rok szkolny 2024/2025. Jest to nauczyciel FLE (français langue étrangère) pochodzący z Francji, którego zadaniem jest pomoc w działalności statutowej Centrum (wydarzenia kulturalne, kursy języka francuskiego) oraz popularyzacja języka francuskiego w szkołach i placówkach oświatowych w Olsztynie i w województwie. Nauka i promocja języka francuskiego są podstawowymi działaniami statutowymi Centrum.

Pozostałe działania Centrum w 2024 r.:

- „Dni Frankofonii i Kultury Francuskiej” (marzec 2024 r.)

W programie wydarzenia znalazły się m.in.: wystawa fotografii pt. „Janusz w Paryżu”, spotkania literackie oraz poświęcone literaturze frankofońskiej (wieczór opowiadaczy baśni frankofońskich, spotkanie pn. „Pluralistyczna tożsamość kulturowa: spotkanie z literaturą frankofońską”) i bieżącym wydarzeniom politycznym we Francji („Kobiety, które stworzyły nowoczesność”).

- „Kultura po godzinach”

Cykl spotkań popularyzatorskich poświęcony kulturze francuskiej. W tym roku zorganizowano m.in.: spotkania pn. Ciné club//seans na piętrze, w trakcie których odbywały się projekcje filmów francuskich oraz wernisaże.

- Europejski Tydzień Młodzieży (kwiecień 2024 r.)

Współpraca z Fundacją Borussia przy realizacji działań związanych z promocją wolontariatu Europejskiego Korpusu Solidarności wśród młodzieży olsztyńskich szkół średnich oraz studentów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Tematem przewodnim tegorocznej edycji Europejskiego Tygodnia Młodzieży była demokracja i wybory europejskie.

- Polsko-francuski projekt wymiany młodzieży Erasmus+ „Au-delà des frontières” („Ponad granicami”; czerwiec – lipiec 2024 r.)

Projekt zakładał udział 10-osobowej grupy młodzieży z Warmii i Mazur w wyjeździe do Francji. Liderem projektu była francuska organizacja – Ligue de l'enseignement de l'Indre z siedzibą w Châteauroux. Tematy przewodnie międzynarodowego spotkania to wspólne dziedzictwo kulturowe i historyczne (odkrywanie miejsc związanych z życiem i twórczością Fryderyka Chopina oraz George Sand) jako punkt wyjścia do dyskusji o tożsamości europejskiej oraz migracji w jej wymiarze społecznym i kulturowym.

- Objazdowy Festiwal Sztuki Cyrkowej na Warmii i Mazurach (lipiec – sierpień 2024 r.)

Współpraca z Olsztyńskim Teatrem Ulicznym (OTU) przy organizacji rowerowego tournée artystów OTU oraz francuskiego „Galapiat Cirque”. W programie znalazły się: warsztaty plastyczne, cyrkowe i taneczne, spektakle i koncerty w Dywitach, Dźwierzutach, Szczytnie i Olsztynie. Partnerzy wydarzenia: Miejski Ośrodek Kultury w Olsztynie, Gminny Ośrodek Kultury w Dywitach, Gminny Ośrodek Kultury w Dźwierzutach, Miejski Dom Kultury w Szczytnie.

- Egzamin DELF: sesja zimowa i letnia

DELFF to oficjalny dyplom wydawany przez francuskie Ministerstwo Edukacji Narodowej, który poświadcza kompetencje językowe osób niebędących rodzimymi użytkownikami języka francuskiego.

Egzamin znajomości języka francuskiego DELFF jest organizowany we współpracy z ośrodkiem France Education International i Ambasadą Francji w Polsce, a od września 2019 roku Centrum funkcjonuje jako samodzielny, akredytowany ośrodek upoważniony do przeprowadzania tego egzaminu. W okresie sprawozdawczym do egzaminów przystąpiło 6 osób.

- Europejski Dzień Języków Obcych (czerwiec 2024 r.)

Wydarzenie promujące naukę języka francuskiego i ofertę kursów językowych w Centrum – animacje i gry językowe dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Przedsięwzięcie realizowane we współpracy z Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Olsztynie.

- Współpraca z siecią CAMPUS FRANCE

Centrum znajduje się wśród 50 korespondentów Campus France, które istnieje od 2012 r. Celem działalności sieci jest rozwijanie na szczeblu lokalnym wspólnych działań dotyczących rozpowszechniania informacji, promocji i podkreślenia jakości francuskiego szkolnictwa wyższego w Polsce oraz języka francuskiego, francusko-polskich programów podwójnych dyplomów i stypendiów rządu francuskiego. W lutym br. w Centrum odbył się dyżur informacyjny i prezentacja sieci. We wrześniu br. dyrektor Centrum wzięła udział w spotkaniu pilotażowym COPIL Campus France organizowanym przez Instytut Francuski w Warszawie.

- Obecność wolontariusza Europejskiego Korpusu Solidarności (październik 2023 r. – wrzesień 2024 r.)

Roczna działalność wolontariuszki Europejskiego Korpusu Solidarności z Francji, której zadaniem była pomoc w pracy statutowej Centrum, w tym w szczególności prowadzenie animacji językowo-kulturowych dla dzieci i młodzieży (np. zajęcia edukacyjne poświęcone Unii Europejskiej dla dzieci z olsztyńskich przedszkoli i szkół podstawowych w ramach Dnia Europy, warsztaty dotyczące praw człowieka dla uczniów szkół średnich w Ostródzie, Lubawie i Mrągowie, regularne spotkania dla nieformalnej grupy młodzieży Spotk'Ado; współpraca z Fundacją Borussia). Centrum posiada Znak Jakości (organizacja goszcząca) przyznany przez Narodową Agencję Europejskiego Korpusu Solidarności.

➤ Biblioteka Centrum

Dzięki współpracy z Instytutem Francuskim (mediateką) w Warszawie biblioteka Centrum należy do sieci mediatek francuskich w Polsce. Czytelnicy mają bezpłatny dostęp do materiałów bibliotecznych, w tym dostęp do katalogu online zbiorów będących własnością Centrum oraz zbiorów instytucji i organizacji tworzących sieć (Warszawa, Kraków, Gdańsk, Lublin, Wrocław). Czytelnicy Centrum mogą również korzystać z zasobów biblioteki cyfrowej Instytutu Francuskiego, tzw. Culturethèque, która oferuje dostęp do cyfrowych wydań książek dla dorosłych, młodzieży i dzieci, audiobooków, filmów, prasy oraz materiałów do nauki języka francuskiego.

NIEMCY

Kontakty Województwa Warmińsko-Mazurskiego z niemieckim Krajem Związkowym Saksonia-Anhalt istnieją od roku 2007. Główne obszary polsko-niemieckiej aktywności to rozwój obszarów wiejskich i ochrona środowiska.

Współpraca w zakresie ochrony środowiska

Badania dzikich pszczołowatych w Rezerwacie Biosfery Drömling (maj 2024 r.) to projekt badań, który obejmował kontrole badawcze na terenie Welskiego Parku Krajobrazowego oraz u niemieckich partnerów z Rezerwatu Biosfery Drömling. Badania prowadzili studenci z kół naukowych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, tj. Koło Naukowe Entomologów „Pasikonik” oraz Naukowe Koło Pszczelarskie „Dzikie Pszczoły”. Do partnerstwa zaproszono także przedstawicieli sąsiedniego Zespołu Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich.

UKRAINA

Współpraca między Samorządem Województwa a Obwodem Rówieńskim realizowana jest na podstawie porozumienia o współpracy podpisanego w 2003 roku. Główne obszary współpracy to transfer doświadczeń samorządowych, współpraca kulturalna, turystyczna, zdrowotna oraz ochrona środowiska i wsparcie organizacji polonijnych.

Letni wypoczynek dla dzieci i młodzieży z Obwodu Rówieńskiego

To już kolejny rok kiedy władze Województwa wspólnie z lokalnymi samorządami organizują letni wypoczynek dla najmłodszych obywateli Ukrainy. W ubiegłych latach takie wsparcie na organizację wakacyjnego pobytu otrzymały gminy: Iława i Wydminy, które gościły łącznie osiemdziesiąt osób. Województwo Warmińsko-Mazurskie od początku rosyjskiej agresji na Ukrainę włączyło się w pomoc partnerskiemu Obwodowi Rówieńskiemu. Od pierwszych dni trwania konfliktu zbrojnego przez cały rok 2022 Samorząd Województwa organizował transporty z pomocą rzeczową, a dodatkowo w 2023 r. zakupiono dron, który jest wykorzystywany m.in. przez rówieńskich strażaków. Na sesji Sejmiku Województwa, która odbyła się 25 czerwca 2024 r. radni zdecydowali o przyznaniu dwóm samorządom: gminie Jedwabno i Powiatowi Olsztyńskiemu, dotacji celowych na organizację letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z Ukrainy. Dzięki temu ponad 80 dzieci i młodzieży spędziło bezpieczne wakacje na Warmii i Mazurach.

Dwustronne rozmowy o polityce społecznej

We wrześniu zorganizowano w Olsztynie wizytę roboczą przedstawicieli Obwodu Rówieńskiego. Podczas spotkania omówiono plany dotyczące dwustronnej współpracy w najbliższych miesiącach, a strona ukraińska była szczególnie zainteresowana doświadczeniem Warmii i Mazur w obszarze wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Członkowie delegacji mieli także możliwość dyskutować o dofinansowaniu kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej.

Działalność Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej

Po wybuchu wojny na Ukrainie Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej zaangażował się także we wspieranie ukraińskich partnerów. Dzięki działającej przy Parku Fundacji Puszczy Rominckiej zorganizowano zbiórkę środków, za które zakupiono lornetki, latarki, powerbanki, noktowizory, radiostacje, telefon satelitarny, pieluchy dla dorosłych, kamerę termowizyjną,

mundury, bieliznę, śpiwory, karimaty, żywność, środki czystości, ubrania, koce, 18 kamizelek kuloodpornych oraz 18 hełmów kevlarowych, generatory prądu, 21 telewizorów do szpitali, elementy odblaskowe dla dzieci, węże spacerowe dla przedszkoli, hełmy dla straży pożarnej, kamizelki taktyczne dla policji. Pośredniczono także w przekazaniu 3 samochodów, quada i motoru.

We współpracy z Samorządem Województwa wiosną br. przekazano karetkę pogotowia samorządowi wyznickiemu, a poza nią także inkubator i sprzęt medyczny.

RUMUNIA

Pierwsze kontakty Województwa Warmińsko-Mazurskiego z Dolj zostały nawiązane w 2021 roku za pośrednictwem Ambasady Rumunii w Polsce. Regiony dostrzegły potencjał współpracy m.in. w zakresie kultury czy turystyki. List intencyjny o współpracy był pierwszym etapem sformalizowania kontaktów między regionami, natomiast 7 grudnia 2023 roku podpisane zostało porozumienie o współpracy.

Wizyta delegacji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Krajowej (17-18 kwietnia 2024 r.)

Udział delegacji Samorządu Województwa związany był z obchodami 10-lecia działalności Centrum Języka i Kultury Polskiej, działającego na Uniwersytecie w Krajowej.

Podpisanie porozumienia o współpracy pomiędzy regionami otworzyło możliwości wspólnych inicjatyw na wielu obszarach. Od początku ważnym elementem tej współpracy jest Centrum Języka i Kultury Polskiej.

W ramach kwietniowej wizyty odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa pn. „Rumuni i Polacy: zbieżności historyczne”. W konferencji jako prelegenci wzięli udział naukowcy z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Przy tej okazji podpisano porozumienie o współpracy pomiędzy uczelniami. Innym elementem obchodów jubileuszu była wystawa fotograficzna prezentująca naturę i zabytki Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

W ramach uświetnienia udziału delegacji z Warmii i Mazur w obchodach 10-lecia działalności Centrum zorganizowano koncert muzyków z Warmińsko-Mazurskiej Filharmonii im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie. Wydarzenie w Krajowej skierowane było do międzynarodowych odbiorców (m.in. dziennikarzy, przedstawicieli świata kultury, przedstawicieli władz regionalnych, środowisk akademickich) oraz Polonii i żołnierzy Polskiego Kontyngentu Wojskowego stacjonujących w Rumunii.

Współpraca w dziedzinie obszarów wiejskich i rolnictwa

W październiku 2024 r. odbyła się wizyta studyjna w Rumunii w zakresie dobrych praktyk PROW 2014-2020. Przedsięwzięcie odbyło się w ramach porozumienia o współpracy pomiędzy Województwem Warmińsko-Mazurskim a Okręgiem Dolj i było przeznaczone dla gospodarzy gmin warmińsko-mazurskich. Głównym celem wizyty była wymiana wiedzy i doświadczeń dotyczących dobrych praktyk na obszarach wiejskich oraz zapoznanie się z inwestycjami na terenie regionu partnerskiego, które zostały zrealizowane z udziałem funduszy UE.

Na czele delegacji Samorządu Województwa stanęła Sylwia Jaskulska – Wicemarszałek Województwa. W ramach wizyty odbyło się spotkanie z Przewodniczącym Rady Okręgu Dolj, a także m.in. wizyta w gospodarstwie Intorsura (uprawa zbóż, roślin strączkowych i roślin produkujących nasiona oleiste), wizyta w gospodarstwie Giurgita (kukurydza, uprawy ekologiczne), spotkanie z Dyrekcją ds. Rolnictwa Okręgu Dolj, spotkanie z władzami Uniwersytetu w Krajowej, zwiedzanie Rolniczej Stacji Badawczo-Rozwojowej Uniwersytetu w Krajowej.

Seminarium „Doing Business in Romania”

Wydarzenie zorganizowane przez Samorząd Województwa we współpracy z Warmińsko-Mazurską Agencją Rozwoju Regionalnego oraz Polsko-Rumuńską Bilateralną Izbą Handlowo-Przemysłową odbyło się 25 września br. w Olsztynie. Spotkanie skierowane było głównie do przedsiębiorców zainteresowanych nawiązaniem współpracy z firmami rumuńskimi, szukających nowych rynków zbytu, jak również firm planujących nowe inwestycje zagraniczne.

Podczas spotkania uczestnicy wydarzenia otrzymali dużą dawkę wiedzy od praktyków biznesowych mających doświadczenie na rynku rumuńskim i oferujących szerokie możliwości współpracy dla polskich firm. W programie seminarium znalazł się przegląd rumuńskiej gospodarki prosto z biura Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu S.A. w Bukareszcie, informacje o warunkach prowadzeniu biznesu w Rumunii, sposoby dokonywania bezpiecznych płatności, rozwijaniu sprzedaży e-commerce, sposobach poszukiwania partnerów handlowych oraz informacje o tym, na co zwrócić uwagę stawiając pierwsze kroki na tym rynku. W seminarium wzięło udział ok. 30 osób zainteresowanych nawiązaniem współpracy z firmami z Rumunii.

II. Formaty współpracy wielostronnej

Euroregion Bałtyk (ERB)

Euroregion Bałtyk (ERB) jest trwałą politycznie i dobrze ugruntowaną instytucją współpracy w południowo-wschodniej części Regionu Morza Bałtyckiego. Od swoich początków ERB dążył do osiągnięcia celów takich jak: poprawa warunków życia jego mieszkańców, promocja związków i kontaktów wśród lokalnych społeczności oraz podejmowanie działań na rzecz bardziej zrównoważonego rozwoju w regionie. Województwo

Warmińsko-Mazurskie aktywnie działa w organizacji od 1999 r.

Aktualnie w skład Euroregionu Bałtyk wchodzi 8 organizacji członkowskich z czterech krajów położonych nad Morzem Bałtyckim: Danii, Litwy, Polski i Szwecji. W 2024 roku została dokończona Prezydencja Regionalnej Gminy Bornholm, po czym przewodnictwo w Euroregionie objął szwedzki Region Kronoberg.

Forma prawna Euroregionu Bałtyk

Przez cały 2024 rok kontynuowane były prace nad uzyskaniem nowej formy prawnej dla organizacji. W styczniu Województwo zawnioskowało do Ministra Spraw Zagranicznych w sprawie o wyrażenie zgody na utworzenie Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej z ograniczoną odpowiedzialnością i przystąpienie do tego Ugrupowania. Załącznikiem do wniosku była Uchwała Nr LV/852/23 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2023 roku w rzeczonyj sprawie, zawierająca projekt Konwencji i Statutu przyszłego Ugrupowania. Już w lutym 2024 roku Minister Spraw Zagranicznych wyraził zgodę. Przez pozostałą część roku poszczególne organizacje członkowskie przeprowadzały stosowne procedury wewnętrzne. Według stanu z połowy października na pozytywne decyzje organów krajowych oczekują jeszcze: Stowarzyszenie Gmin RP Euroregion Bałtyk i Stowarzyszenie Regionu Kłajpeda oraz trzy samorządy szwedzkie. W dniach 7-8 lutego przedstawiciele Samorządu Województwa odbyli wizytę studyjną w Zielonej Górze i Klein Kölzig (Niemcy). Celem wyjazdu było zapoznanie się z procesem tworzenia i działalnością Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej sp. z o.o. „Geopark Łuk Mużakowa”.

Przejęcie Prezydencji w Euroregionie Bałtyk przez Region Kronoberg

Delegacja Województwa Warmińsko-Mazurskiego wzięła udział w posiedzeniu Prezydium Euroregionu Bałtyk, które zostało zorganizowane w dniach 14-15 lutego br. w Växjö (Szwecja).

Pierwszego dnia uczestnicy posiedzenia wzięli udział w wizycie studyjnej w Alvesta, gdzie zapoznali się instalacją do pozyskiwania biogazu. Biogaz jest wytwarzany z odpadów rolniczych oraz pochodzących z gospodarstw domowych. Wykorzystywany jest między innymi do napędzania autobusów miejskich i samochodów ciężarowych. Następnie odwiedzili Urząd Miasta, gdzie zapoznali się z projektem na temat bioróżnorodności miejskiej, realizowanym w partnerstwie międzynarodowym w ramach programu Interreg Morze Północne. Równoległe trwał odrębny program dla Rady Młodzieżowej Euroregionu Bałtyk.

Kolejnego dnia, podczas posiedzenia Prezydium Euroregionu Bałtyk, przekazano przewodnictwo w organizacji z Regionalnej Gminy Bornholm (Dania) do Regionu Kronoberg (Szwecja). Nowym Prezydentem Euroregionu został Pan Rene Jaramillo.

Członkowie Prezydium przyjęli roczne sprawozdanie z działalności Euroregionu za 2023 rok oraz zatwierdzili plan pracy na lata 2024-2025. Województwo Warmińsko-Mazurskie poinformowało o stanie przygotowań do uzyskania przez Euroregion Bałtyk statusu Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej. Członkowie Prezydium omawiali dalsze kroki w tym procesie, w tym kwestie formalne i praktyczne. Zapoznali się także z projektem stanowiska Euroregionu Bałtyk w sprawie przyszłości polityki spójności Unii Europejskiej, które miało zostać zatwierdzone na posiedzeniu w maju w Olsztynie.

Działalność Zespołu Zadaniowego ds. Zmian Klimatu i Zielonej Transformacji

W 2024 roku kontynuował swoje prace Zespół Zadaniowy ds. Zmian Klimatu i Zielonej Transformacji, powołany w 2023 roku. Zespół zrzesza przedstawicieli administracji regionalnych i ekspertów z instytucji zajmujących się zagadnieniami energii i środowiska.

Zespół spotykał się w trybie hybrydowym: 11 stycznia – spotkanie online; 14-15 lutego – spotkanie w Växjö; 17-18 kwietnia – spotkanie hybrydowe – Elbląg, Sztum oraz online – konferencja zamykająca projekt „Sztum Circular Economy”; 14 maja – spotkanie online przed posiedzeniem Prezydium w Olsztynie.

Rezultatem był raport z działalności Zespołu przyjęty w maju przez Prezydium Euroregionu Bałtyk. Raport zawierał następujące rekomendacje: utworzenie sieci dla liderów z zakresu

zielonej transformacji oraz przeprowadzenie serii seminariów i webinarów dla polityków i urzędników lokalnych i regionalnych.

Posiedzenie Prezydium Euroregionu Bałtyk w Olsztynie

Organizatorem drugiego posiedzenia Prezydium Euroregionu Bałtyk w 2024 roku było Województwo Warmińsko-Mazurskie. 16 maja uczestnicy posiedzenia wzięli udział w dyskusji warsztatowej na temat przyszłej współpracy w Euroregionie Bałtyk. W szczególności rozmowy dotyczyły następujących tematów: Agenda ERB 2030, rozpoznawalność Euroregionu Bałtyk w Regionie Morza Bałtyckiego i Unii Europejskiej oraz współpraca projektowa. Oprócz tego swoje spotkanie miała Rada Młodzieżowa Euroregionu Bałtyk.

Kolejnego dnia posiedzenia Prezydium Euroregionu Bałtyk jego członkowie zaakceptowali projekt stanowiska w sprawie przyszłości polityki spójności po 2027 roku. Stanowisko podkreśliło rolę współpracy transgranicznej oraz konieczność wsparcia dla obszarów położonych wzdłuż zewnętrznej granicy Unii Europejskiej, szczególnie dotkniętych następstwami rosyjskiej inwazji na Ukrainę. Euroregion Bałtyk uważa politykę spójności za fundamentalne narzędzie redukcji różnic w rozwoju regionów Europy oraz przybliżania Unii Europejskiej obywatelom. Oprócz tego Prezydium:

- kontynuowało rozmowy na temat przyszłego statusu prawnego Euroregionu Bałtyk, w tym przede wszystkim stanu prac nad utworzeniem Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej;
- zaakceptowało sprawozdanie oraz rekomendacje Zespołu Zadaniowego ERB ds. Zmian Klimatu i Zielonej Transformacji;
- wysłuchało informacji na temat posiedzenia Komitetu Monitorującego Programu Południowy Bałtyk;

Program Interreg Południowy Bałtyk – Komitet Monitorujący i Wspólna Delegacja Euroregionów

Dyrektor ówczesnego Departamentu Współpracy Międzynarodowej reprezentował Euroregion Bałtyk na posiedzeniu Komitetu Monitorującego Programu Interreg Południowy Bałtyk na lata 2021-2027 (17-18 kwietnia, Kłajpeda, Litwa).

Posiedzenie Prezydium Euroregionu Bałtyk w Brukseli

Ostatnie posiedzenie Prezydium Euroregionu Bałtyk zostało zorganizowane w Brukseli w terminie 6-7 listopada 2024 r. Jego celem było budowanie rozpoznawalności Euroregionu Bałtyk wobec instytucji europejskich oraz krajowych i regionalnych przedstawicielstw mieszczących się w stolicy Belgii. Służyć temu miało seminarium informacyjne, do udziału w którym zaproszono posłów do Parlamentu Europejskiego, Stałe Przedstawicielstwo Rzeczypospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej oraz reprezentantów Komisji Europejskiej. Rozmowy dotyczyły aktualnych polityk Unii Europejskiej i bieżących wyzwań we współpracy międzynarodowej.

7 listopada zorganizowano posiedzenie Prezydium Euroregionu Bałtyk, w czasie którego rozmawiano o przyszłości współpracy, a w szczególności sformułowaniem średniookresowych celów dla Euroregionu mając na uwadze planowane przekształcenie w Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej. Rozmowy dotyczyły także przyszłości polityki spójności Unii Europejskiej i stanowiska ERB na ten temat, jak również aktualnych wydarzeń w Programie Interreg Południowy Bałtyk, działalności Zespołów Zadaniowych i Grup Roboczych, a także Rady Młodzieżowej Euroregionu Bałtyk.

Spotkania regionalnych sekretariatów ERB

Pracownicy sekretariatów regionalnych ERB w 2024 roku spotykali się roboczo w trybie hybrydowym, by omawiać bieżące zagadnienia związane z funkcjonowaniem organizacji. Pierwsze spotkanie miało miejsce w Gdańsku 15 stycznia. Pozostałe spotkania miały formę online i odbywały się co miesiąc. Odpowiedzialność za porządek spotkań ponosił sekretariat regionalny ERB w Regionie Kronoberg.

Międzynarodowe Stowarzyszenie Miast Cittaslow

Ruch narodził się w 1999 roku we Włoszech w celu rozszerzenia filozofii „slow food” na społeczności lokalne, przybliżenia koncepcji dobrego życia oraz przeniesienia tej koncepcji do życia codziennego. Jest to organizacja non-profit, której celem jest rozpowszechnianie i promowanie kultury dobrego życia i gościnności, m.in. poprzez badania, wdrażanie dobrych praktyk dotyczących organizacji miast, ochronę środowiska i krajobrazu, dbałość o zabytkową tkankę miejską, a także promocję lokalnych produktów oraz miejscowej wytwórczości.

Aktualnie światowa sieć Cittaslow liczy 303 członków zwyczajnych, pochodzących z 33 krajów świata. Polska sieć, licząca obecnie 38 członków, wciąż jest drugą największą siecią miast Cittaslow na świecie.

Działalność Polskiej Krajowej Sieci Miast Cittaslow w 2024 roku:

- Stała współpraca z władzami międzynarodowej sieci Cittaslow w zakresie:
  - organizacji spotkań z udziałem polskiej delegacji, ale również informacji z bieżącej działalności przekazywanych na stronę www.cittaslow.org oraz na profil FB-Cittaslow International;
  - uruchomienia procedury wystąpienia z Międzynarodowego Stowarzyszenia Miast Cittaslow dwóch członków – gminy wiejskiej Wydminy oraz miasta Rejowiec Fabryczny. Zgodnie ze statutem ich członkostwo ustanie w dniu 31 grudnia 2024 r.;
  - procedury certyfikacji miast Biała Piska oraz Golub-Dobrzyń, które przystąpiły do sieci Cittaslow w październiku 2023 r.;
  - procedury recertyfikacji miast członkowskich, które ubiegają się o ponowną rekomendację po 10 latach od przystąpienia (Kalety, Pasym, Nidzica, Górowo Iławeckie) oraz po 5 latach (Sierpc, Braniewo, Nowy Dwór Gdański).
- Marzec 2024 r. – we współpracy z Biurem Regionalnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli zorganizowano stoisko promocyjne sieci miast Cittaslow podczas wydarzenia Bike Brussels. Głównym elementem stoiska była degustacja lokalnych produktów pochodzących z miast Cittaslow.
- Czerwiec 2024 r. – Zgromadzenie Ogólne Międzynarodowego Stowarzyszenia Miast Cittaslow w Citta Sant'Angelo (Włochy). Polską Krajową Sieć Cittaslow podczas zgromadzenia reprezentował Jacek Kostka – Krajowy Koordynator. Członka wspierającego reprezentowała Wicemarszałkini Katarzyna Sobiech. Podczas zgromadzenia w głosowaniu podjęto decyzje o uzupełnieniu składu międzynarodowego zarządu Cittaslow o burmistrza Olsztynka. Międzynarodowa sieć miast Cittaslow powiększyła się o następujące miasta: Yungping – Chiny; Longbo – Chiny; Nan'ao – Chiny; Chihshang – Tajwan; Bellano – Włochy; Samobor – Chorwacja. Kolejnym członkiem wspierającym sieć zostało miasto Antalya z Turcji.

W zgromadzeniu uczestniczyło ponad 250 osób z całego świata. Najliczniejsze delegacje przybyły z Włoch, Korei Południowej, Polski, Turcji oraz krajów Beneleksu. Dodatkowo w spotkaniu udział wzięli przedstawiciele Niemiec, Wielkiej Brytanii, Tureckiej Republiki Cypru Północnego, Chin, Tajwanu oraz Chorwacji. Jednym z omawianych punktów obrad

było podsumowanie Ponadlokalnego Programu Rewitalizacji sieci miast Cittaslow w województwie warmińsko-mazurskim.

- Wrzesień 2024 r. – Polska Krajowa Sieć Miast Cittaslow wspólnie ze Stowarzyszeniem „Polskie Miasta Cittaslow” była partnerem Forum Ekonomicznego w Karpaczu. W panelu dyskusyjnym o kierunkach rozwoju małych miast udział wzięli – Prezydent Cittaslow International Mauro Migliorini oraz Sekretarz Generalny Pier Giorgio Oliveti, Samorząd Województwa reprezentowała zaś Wicemarszałkini Województwa, Katarzyna Sobiech.
- W dorocznym konkursie pn. „Chiocciola Orange” na najlepszy film ukazujący ideę Cittaslow jedną z nagród otrzymał Nowy Dwór Gdański za film o Żuławach pt. „A slow way of life with smiling faces”.

ENCORE – Konferencja Regionów Europy ds. Środowiska

To międzynarodowa sieć politycznej współpracy pomiędzy regionalnymi ministrami środowiska i innymi liderami politycznymi regionów Europy. ENCORE poprzez tę współpracę chce przyczynić się do skutecznego wdrażania unijnej polityki ochrony środowiska, aby poprawić jakość zarządzania środowiskiem i wnieść wkład w zrównoważony rozwój regionów Europy. Województwo Warmińsko-Mazurskie jest członkiem ENCORE od 2008 roku.

Spotkanie Grupy Sterującej sieci ENCORE, które odbyło się w czerwcu 2024 r. w Apeldoorn (Holandia) poświęcone było tematyce różnorodności biologicznej i ochrony przyrody. Spotkanie, zorganizowane w holenderskiej prowincji Gelderland, zostało połączone z międzynarodowymi warsztatami TAIEX-EIR dotyczącymi ochrony przyrody, różnorodności biologicznej oraz dużych drapieżników. Celem warsztatów było zgromadzenie ekspertów i decydentów w tych dziedzinach, aby umożliwić wymianę wiedzy oraz najlepszych praktyk. Warsztaty w Apeldoorn zgromadziły ekspertów ds. różnorodności biologicznej oraz dużych drapieżników (ze szczególnym uwzględnieniem wilków) oraz innych krajowych, regionalnych i lokalnych organów administracji publicznej z regionów będących członkami sieci ENCORE. Podczas spotkania zidentyfikowano kluczowe wyzwania związane z powrotem dużych drapieżników do ekosystemów oraz omówiono możliwe rozwiązania, w tym strategie adaptacyjne i prewencyjne. Dodatkowo, odbyły się spotkania w Nationaal Park de Hoge Veluwe oraz Kroondomein Het Loo, umożliwiające bezpośrednie zapoznanie się z działaniami prowadzonymi w Gelderland na rzecz ochrony przyrody i różnorodności biologicznej.

Podczas tej wizyty omawiano także stopień zaawansowania realizacji przez określonych członków sieci ENCORE projektów międzyregionalnych dofinansowanych ze środków UE w ramach programu Interreg Europe (gospodarka wodna oraz materiały medyczne).

EUROPARC

Województwo Warmińsko-Mazurskie od roku 2018 jest członkiem Federacji EUROPARC, która jest siecią działającą dla zachowania i ochrony przyrodniczego i kulturowego dziedzictwa. Członkowie zrzeszeni w Federacji mają na celu poprawę sposobów zarządzania obszarami chronionymi w Europie przez międzynarodową współpracę, wymianę pomysłów i doświadczeń oraz przez oddziaływanie na politykę. Jako organ reprezentujący europejskie obszary chronione Federacja EUROPARC stanowi wspólny głos wszystkich obszarów przyrodniczych i krajobrazowych i dąży do utworzenia silniejszej sieci organizacji europejskich, by lepiej odpowiadać obecnym i przyszłym wyzwaniom stojącym przed środowiskiem naturalnym Europy.

Europejska Sieć Współpracy Regionów w Zakresie Badań i Innowacji (ERRIN)

Od roku 2019 Województwo Warmińsko-Mazurskiego jest członkiem Europejskiej Sieci Współpracy Regionów w Zakresie Badań i Innowacji (ERRIN), działającej w Brukseli organizacji non-profit, która zrzesza 120 regionalnych organizacji z ponad 20 krajów Europy. Jej członkami są głównie władze regionalne, uniwersytety, organizacje badawcze, izby handlowe i klastry.

W celu pełniejszego wykorzystania korzyści płynących z członkostwa Województwa w ERRIN w roku jego przystąpienia do stowarzyszenia podpisane zostało porozumienie z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim oraz Akademią Nauk Stosowanych w Elblągu (ówczesną Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Elblągu) regulujące warunki wzajemnej współpracy. W roku 2023 w prace sieci zaangażowane zostały także zainteresowane jej działalnością jednostki organizacyjne Województwa. ERRIN wspiera regiony w budowaniu konkurencyjności wzmacniając ich potencjał badawczy i innowacyjny. Poprzez zaangażowanie w dyskusję z przedstawicielami instytucji UE Sieć wprowadza perspektywę regionalną do europejskiej polityki w zakresie badań i innowacji oraz programów finansowania.

Sama polityka sieci kształtowana jest w ścisłej współpracy z funkcjonującymi w jej ramach tematycznymi grupami roboczymi. Aktywność sieci koncentruje się również na tworzeniu partnerstw projektowych, wymianie wiedzy i dobrych praktyk oraz nawiązywaniu wspólnych działań/inicjatyw.

W 2024 r. zaangażowane w prace ERRIN instytucje/jednostki z regionu, w tym Departament Polityki Regionalnej, brały aktywny udział w inicjatywach organizowanych przez sieć. Wynikiem udziału w pracach sieci oraz inicjatywy Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego i Departamentu Polityki Regionalnej było zawiązanie się zwycięskiego konsorcjum projektowego składającego się z Uniwersytetu jako koordynatora oraz Departamentu Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego jako partnera w konkursie ogłoszonym przez Patways2Resilience (konsorcjum 14 organizacji, gdzie ERRIN jest partnerem), który otrzymał finansowanie z unijnego programu badań i innowacji „Horyzont Europa”.

Departament Polityki Regionalnej zorganizował spotkanie on-line z pracownikami Sekretariatu stowarzyszenia, którego celem było przybliżenie działalności sieci, możliwości przez nią oferowanych, czy korzyści, jakie można czerpać z udziału w jej strukturach. Spotkanie w głównej mierze kierowane było do nowozaangażowanych w działalność ERRIN jednostek organizacyjnych Województwa.

Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku

Podstawowym celem Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku jest znalezienie wspólnych interesów i priorytetów dla rozwoju obszaru południowego Bałtyku. Należy podkreślić, że Forum wykorzystuje zasady europejskiej polityki regionalnej w sektorach objętych wspólnym zainteresowaniem partnerów, którzy starają się prowadzić spójną politykę regionalną, z uwzględnieniem regionalnej tożsamości i poszanowania różnic. Konsekwencją każdego Forum jest wypracowanie rezolucji, w której zawarte są cele, kierunki działań, apele oraz wytyczne dla organów wykonawczych parlamentów i sejmików oraz instytucji państwowych i organów Unii Europejskiej.

Tegoroczne XX Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku odbyło się w dniach 15-17 września 2024 r. w Glücksburgu (Zatoka Flenburska) i zostało zorganizowane przez Parlament Krajowy Szlezwika-Holsztynu przy udziale: województwa zachodniopomorskiego, pomorskiego, warmińsko-mazurskiego oraz krajów związkowych Meklemburgii-Pomorza Przedniego, Szlezwika-Holsztynu, Wolnego i Hanzeatyckiego Miasta Hamburg. Podczas posiedzenia debatowano nad potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa w regionie południowego

Bałtyku. Obrady Forum zakończyły się podpisaniem Rezolucji pn. „Bezpieczeństwo w regionie południowego Bałtyku“.

III. Współpraca w ramach programów międzynarodowych i międzyregionalnych

Programy Transnarodowe i Międzyregionalne

Podmioty z Województwa warmińsko-mazurskiego w perspektywie 2021-2027 mają możliwość ubiegania się o dofinansowanie projektów transnarodowych przy wsparciu programów: Interreg Region Morza Bałtyckiego oraz Interreg Europa Środkowa, a także współpracy międzyregionalnej Interreg Europa. W 2024 r. przeprowadzono trzecią rundę otwartych naborów wniosków we wszystkich ww. programach Interreg.

Beneficjenci z regionu uczestniczą w 7 projektach (w dotychczas rozstrzygniętych naborach wniosków) w programach Interreg Region Morza Bałtyckiego, Interreg Europa Środkowa oraz Interreg Europa. Pracownicy Biura Współpracy Terytorialnej (BWT) aktywnie uczestniczyli w działaniach informacyjno-promocyjnych oraz konsultacyjnych dedykowanych naborom we wszystkich ww. programach. Działania obejmowały m.in. regularne zamieszczanie informacji o aktualnościach nt. programów na dedykowanej współpracy terytorialnej regionalnej stronie internetowej www.interreg.warmia.mazury.pl oraz w mediach społecznościowych, a także kojarzenie z instytucjami z Województwa partnerów zagranicznych, celem zainteresowania udziałem w poszczególnych propozycjach projektowych.

Uczestniczono także w spotkaniach Komitetu Konsultacyjnego ds. Projektów Transnarodowych i Międzyregionalnych organizowanych przez ministerstwo właściwe ds. polityki regionalnej, którego celem jest uzgodnienie wspólnego stanowiska delegacji polskiej przed spotkaniami Komitetów Monitorujących programów transnarodowych i międzyregionalnego m.in. w zakresie opiniowania projektów rekomendowanych do dofinansowania.

We współpracy z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej BWT zorganizowało webinar: „Współpraca transnarodowa i międzyregionalna Interreg na Warmii i Mazurach. Nabory wniosków w 2024 roku”, skierowany do potencjalnych wnioskodawców z regionu. Dodatkowo w ramach koordynacji działań informacyjno-promocyjnych przedstawiciel BWT uczestniczył w spotkaniu Regionalnych Punktów Kontaktowych dla programów Interreg.

Zainicjowano przedsięwzięcie dedykowane europejskim regionom graniczącym z Federacją Rosyjską pod roboczą nazwą ‘Regio-Silience’ (skr. Odporność Regionalna). Wsparcia eksperckiego oraz organizacyjnego udziela instrument ‘peer review’ („recenzja partnerska”)

programu współpracy międzyregionalnej Interreg Europa 2021-2027. Celem współpracy interesariuszy jest opracowanie diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej w Województwie Warmińsko-Mazurskim oraz w wybranych regionach Litwy, Łotwy, Estonii oraz Finlandii w kontekście zamrożenia relacji z Federacją Rosyjską po wybuchu wojny na Ukrainie. Pożądanym rezultatem diagnozy powinny być rekomendacje co do powstania dedykowanych instrumentów wsparcia na poziomie europejskim dla obszarów graniczących z Rosją w kolejnej perspektywie finansowej UE 2028 – 2034. W przedsięwzięciu oprócz Warmińsko-Mazurskiego (lider), regionów oraz ministerstw (obserwatorzy) z krajów bałtyckich oraz Finlandii uczestniczą również Komisja Europejska (obserwator), ESPON (Europejska Sieć Obserwacyjna Planowania Przestrzennego) oraz Interact (Program dedykowany wsparciu współpracy terytorialnej Interreg w UE).

Program Współpracy Transgranicznej Interreg VI-A Litwa-Polska 2021-2027

Ogólnym celem Programu jest poprawa dobrobytu społeczności przygranicznych poprzez współpracę transgraniczną oraz zrównoważone wykorzystanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego obszaru przygranicznego Litwy i Polski. Obszar Programu obejmuje: Litwę – obwody: olicki, kowieński, mariampolski, tauroski oraz wileński (bez miasta Wilno); Polskę – subregiony: białostocki, suwalski, łomżyński, ełcki, olsztyński.

Przedstawiciele Województwa uczestniczą w pracach Wspólnego Komitetu Monitorującego (WKM), który jest najwyższym organem decyzyjnym Programu. Członkowie WKM w 2024 r. podjęli decyzję o dofinansowaniu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) wybranych projektów aplikujących w ramach II otwartego naboru wniosków Programu na tzw. „małe projekty”. Partnerzy z Województwa biorą udział w 16 dofinansowanych projektach, a łączna kwota wsparcia EFRR dla partnerów z naszego regionu wyniesie ponad 820 tys. euro. WKM podjął również decyzję o wyborze do dofinansowania Operacji o znaczeniu strategicznym Programu Interreg Litwa-Polska 2021-2027, w tym 2 z udziałem beneficjentów z regionu. Całkowita wartość dofinansowania dla partnerów W-M opiewa na kwotę 4,7 mln EUR. Projekty tego rodzaju charakteryzują się systemowym oraz ponadlokalnym charakterem, większym w porównaniu do projektów regularnych budżetem operacji oraz innowacyjnością realizowanych działań.

W Urzędzie Marszałkowskim w Olsztynie funkcjonuje ponadto Regionalny Punkt Kontaktowy (RPK) Programu w Województwie Warmińsko-Mazurskim. Pracownicy RPK udzielają informacji o Programie, prowadzą szkolenia, uczestniczą w konsultacjach pomysłów projektowych, wspierają beneficjentów w procesie poszukiwania partnerów oraz promują

ofercie Programu w Województwie. Dotychczasowe przedsięwzięcia RPK w 2024 r. dotyczyły m.in. działań informacyjno-promocyjnych związanych z III naborem wniosków Programu Interreg Litwa-Polska 2021-2027, w tym indywidualnych konsultacji projektowych z potencjalnymi beneficjentami Programu z Województwa. Dotychczasowa działalność RPK w 2024 r. skupiona była również wokół prac Wspólnego Komitetu Monitorującego Programu Interreg Litwa-Polska 2021-2027, poprzez m.in. udzielanie wsparcia przedstawicielom regionu w tym gremium oraz analizę merytoryczną dokumentów programowych. RPK był również zaangażowany w organizację spotkania „Współpraca transgraniczna subregionu olsztyńskiego – nowe otwarcie w Programach Interreg”, podczas którego przedstawiono ofertę wsparcia Programów współpracy transgranicznych, w tym Programu Litwa-Polska, skierowaną do subregionu olsztyńskiego, który został w 2023 r. przyłączony do obszaru kwalifikowalnego tego Programu.

Pracownicy RPK wspierali również podmioty z Województwa w aplikowaniu o środki Programu w ramach naboru na tzw. operacje o znaczeniu strategicznym. Zorganizowano również w Budrach spotkanie informacyjne z przedstawicielami Komisji Europejskiej, Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Sekretariatu Technicznego Programu celem omówienia dotychczasowych osiągnięć Programu w Województwie oraz dyskusji nad przyszłością współpracy terytorialnej na Warmii i Mazurach w przyszłej perspektywie finansowej UE ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb obszarów graniczących z Federacją Rosyjską. RPK był również organizatorem spotkania z wykonawcą badania „Kierunki rozwoju turystyki na pograniczu polsko-litewskim”, którego celem jest wyznaczenie najbardziej perspektywicznych kierunków rozwoju polsko-litewskiej współpracy transgranicznej w turystyce i wyłonienie strategicznych ofert turystycznych, które mają za zadanie m.in. wzmocnić atrakcyjność subregionu olsztyńskiego i elckiego jako aspirujących destynacji turystycznych, popularnych w kraju i zagranicą. W spotkaniu tym wzięli udział interesariusze polsko-litewskiej współpracy transgranicznej z Województwa, w tym przedstawiciele samorządów, organizacji pozarządowych oraz innego rodzaju instytucji publicznych. Ponadto RPK współorganizował Europejski Dzień Współpracy 2024 powiązany z obchodami Wojewódzkich Dożynek, gdzie zaproszono również instytucje z Litwy współpracujące z partnerami z regionu.

Program Współpracy Transgranicznej Interreg VI-A Polska-Dania-Litwa-Niemcy-Szwecja (Południowy Bałtyk) 2021-2027

Program jest kontynuacją Programu Interreg Południowy Bałtyk V-A 2014-2020. Głównym celem Programu w perspektywie 2021-2027 jest zbudowanie innowacyjnego, zrównoważonego, atrakcyjnego i aktywnego Południowego Bałtyku poprzez działanie na rzecz „niebieskiej” (gospodarka wodna) i „zielonej” (poszanowanie środowiska) przyszłości. Terytorialnie obszar Programu obejmuje: Danię – wyspa Bornholm (gmina regionalna) i subregiony Zelandii – Østsjælland, Vest-og Sydsjælland; Litwę: okręgi Kłajpedy oraz Taurogi i Telsze; Niemcy: powiaty kraju związkowego Meklemburgia-Pomorze Przednie: Nordwestmecklenburg, Rostock, Vorpommern-Rügen, Vorpommern-Greifswald oraz Miasto Rostok; Polskę: Województwo Zachodniopomorskie, Województwo Pomorskie, subregiony elbląski i olsztyński; Szwecję: regiony Kalmar, Blekinge, Skania i Kronoberg.

Województwo bierze udział we wdrażaniu Programu Interreg VI-A Południowy Bałtyk 2021-2027 poprzez udział w pracach Komitetu Monitorującego (KM). W 2024 r. odbyło się dotychczas jedno spotkanie KM, podczas którego wybrano m.in. projekty aplikujące w II naborze wniosków w Programie. Partnerzy z Województwa uczestniczą w dziewięciu projektach wybranych w ramach tego naboru. Jest to dotychczas największy sukces beneficjentów z Warmii, Mazur i Powiśla w Programie Południowy Bałtyk pod względem dofinansowania pozyskanego w jednym naborze, które przekroczyło sumę łącznego dofinansowania pozyskanego w Programie Południowy Bałtyk w całej perspektywie 2014-2020. Podczas spotkania KM przedstawiono także plan rozpoczęcia konsultacji kolejnej edycji Programu tj. po 2027 r. oraz zakres kolejnego III naboru wniosków, który odbył się w okresie 25 kwietnia – 26 czerwca 2024 r. Ogłoszenie IV naboru wniosków planowane było 5 listopada 2024 r.

W Departamencie Polityki Regionalnej funkcjonuje Regionalny Punkt Kontaktowy (RPK) Programu Południowy Bałtyk w Województwie Warmińsko-Mazurskim, którego zadania to m.in. informowanie na temat oferty Programu oraz uczestnictwo w konsultacjach pomysłów projektowych. RPK organizuje również warsztaty i konsultacje poświęcone generowaniu projektów transgranicznych w obszarze Płd. Bałtyku, a także wspiera instytucje z regionu w poszukiwaniu zagranicznych partnerów projektowych. Przedstawiciel RPK regularnie uczestniczy w roboczych spotkaniach Regionalnych Punktów Kontaktowych ze Wspólnym Sekretariatem Programu, które odbywają się w formule on-line lub stacjonarnej, wspiera także przedstawiciela Województwa we Wspólnym Komitecie Monitorującym w procesie

podejmowania decyzji. Działania promocyjno-informacyjne RPK obejmowały m.in. organizację regionalnych webinarów poświęconych zasadom I naboru wniosków na projekty małej skali oraz III naboru na projekty regularne. Były to pierwsze nabory wniosków, w których partnerzy z subregionu olsztyńskiego mogli wziąć udział na zasadach partnerów z obszaru kwalifikowalnego. W tym kontekście RPK wsparł także organizację regionalnego seminarium dedykowanego współpracy transgranicznej subregionu olsztyńskiego, informującego o nowych możliwościach oferowanych m.in. przez Program Południowy Bałtyk po rozszerzeniu jego obszaru kwalifikowalnego o subregion olsztyński. RPK regularnie zamieszcza również informacje o Programie na stronie www.interreg.warmia.mazury.pl oraz w mediach społecznościowych (profil Interreg Warmia i Mazury na portalu Facebook).

Województwo uczestniczy również w charakterze partnera stowarzyszonego w projekcie Baltic Manors Route – Building up the „European Route of the Baltic Manors” (Szlak dworów i pałaców bałtyckich – utworzenie Europejskiego Szlaku Dworów i Pałaców Bałtyckich). Projekt, który otrzymał wsparcie w II naborze wniosków Programu Południowy Bałtyk podejmuje temat wykorzystania turystycznego potencjału dziedzictwa kulturowego dawnych siedzib szlacheckich obecnych w krajobrazie kulturowym obszaru Południowego Bałtyku. W projekcie uczestniczą partnerzy z Niemiec (lider), Szwecji, Danii, Polski, Litwy i Estonii. Przygotowany w projekcie docelowy szlak kulturowy mógłby obejmować swoim zasięgiem także obszar Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Nasz udział w roli partnera stowarzyszonego umożliwi dostęp do aktualnej wiedzy i rozwiązań, pozwoli także na wzmocnienie kompetencji w zakresie dialogu i współpracy z publicznymi i prywatnymi właścicielami i/lub zarządcami tych historycznych obiektów. Partnerem finansowym tego projektu jest również Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie, którego zadaniem będzie identyfikacja obiektów w naszym regionie o największym potencjale włączenia do planowanego szlaku kulturowego.

Sieć Dyrektorów Inteligentnych Specjalizacji Regionów Morza Bałtyckiego

W roku 2024 Województwo kontynuowało swoje zaangażowanie w prace Sieci Dyrektorów Inteligentnych Specjalizacji Regionów Morza Bałtyckiego (skrót ang. BSR S3 DN). Sieć gromadzi osoby odpowiedzialne za kształtowanie polityki inteligentnych specjalizacji w regionach z obszaru Morza Bałtyckiego (skupia 10 regionów z 5 krajów, w jej pracach Województwo uczestniczy od 2019 r.). Działalność BSR S3 DN ma celu wzmocnienie zdolności regionów do współpracy, dzielenia się wiedzą i doświadczeniem w zakresie S3 i innowacji. Sieć odgrywała kluczową rolę doradczą i decyzyjną we wspieraniu rozwoju

platformy pn. Ekosystem inteligentnych specjalizacji Regionu Morza Bałtyckiego (BSR S3 Ecosystem), prowadzonej przez szwedzki region Västerbotten w ramach projektu Interreg.

W 2024 r. obszar zainteresowań sieci koncentrował się m.in. na tematyce związanej inicjatywą Komisji Europejskiej pn. „Regionalne Doliny Innowacji” (ang. Regional Innovation Valleys – RIV). Tematem przewodnim spotkań była dyskusja nt. stanowiska BSR S3 Directors' Network odnośnie przyszłej polityki spójności i inteligentnej specjalizacji po publikacji 9 Raportu w sprawie Polityki Spójności (tzw. Raportu Kohezyjnego) oraz wypracowania wspólnego stanowiska w tej sprawie. Szeroko omawiano kwestie budowania potencjału sieci niezbędnego do lepszego jej przygotowania na możliwości związane z projektami (sieć pragnie przyjąć bardziej strategiczne podejście w zakresie współpracy). W ramach realizacji budowania potencjału podkreślono potrzebę zidentyfikowania wspólnych obszarów zainteresowań w ramach IS, co umożliwiłoby szybsze reagowanie na pojawiające się możliwości projektowe. W prace sieci zaangażowany jest Departament Polityki Regionalnej.

Prace w ramach międzynarodowego konsorcjum na rzecz badań i innowacji

W 2024 r. Departament Polityki Regionalnej wraz z Departamentem Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego uczestniczył w pracach międzynarodowego konsorcjum projektowego aplikującego do konkursu Excellence Hubs HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-07 ogłoszonego w ramach Horyzontu Europa – unijnego programu na rzecz badań i innowacji. Projekt CIRCULEX to międzynarodowa współpraca na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym i promocji zdrowia w łańcuchu żywnościowym poprzez waloryzację produktów ubocznych rolnictwa. Główną koncepcją było utworzenie Centrum Doskonałości (ang. Excellence Hub), które ułatwi współpracę między środowiskiem akademickim, MŚP, dostawcami technologii, władzami publicznymi i podmiotami społecznymi. Celem projektu było utworzenie konsorcjum, które nie tylko zajmie się wyzwaniami gospodarki o obiegu zamkniętym w łańcuchu rolno-spożywczym, ale także promować będzie innowacje w kierunku zdrowszych i zrównoważonych składników i produktów żywnościowych oraz współpracę i wzrost gospodarczy w zaangażowanych regionach w Polsce i Portugalii, zgodnie z europejskimi celami zrównoważonego rozwoju. Projekt nie otrzymał dofinansowania, jednak niewykluczone jest podjęcie kroków zmierzających do wznowienia prac konsorcjum.

IV. Społeczny wymiar współpracy międzynarodowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Konkurs dla organizacji pozarządowych

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego od lat organizuje otwarty konkurs ofert w obszarze integracji europejskiej i współpracy międzynarodowej na wykonanie zadań publicznych Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Jest to doskonale narzędzie intensyfikacji aktywności lokalnych społeczności z Warmii i Mazur na arenie krajowej i międzynarodowej.

W 2024 r. przeznaczono 100 000 zł na wsparcie trzeciego sektora w powyższym obszarze. Wśród dotowanych projektów znalazły się:

- *Aktywni we wspólnej Europie* – zadanie zrealizowane przez Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Aniołowo stanowiące kontynuację wieloletniej współpracy z francuskim Departamentem Côtes d'Armor. W ramach projektu grupa z Warmii i Mazur uczestniczyła w wyjeździe studyjnym do Hadenfeld (Szlezwik Holsztyn). Kolejnym działaniem projektowym była wizyta delegacji z Niemiec i Francji na terenie czterech gmin powiatu elbląskiego, gdzie uczestnicy zapoznali się z funkcjonowaniem wiosek tematycznych, działalnością organizacji społecznych, wzięli udział w wydarzeniach kulturalnych, zobaczyli przykłady działalności finansowanych ze środków UE na terenie wiejskim i w dwóch miastach regionu Warmii i Mazur.
- *Objazdowy festiwal sztuki cyrkowej na Warmii i Mazurach* – projekt zrealizowany przez Stowarzyszenie Olsztyński Teatr Uliczny. W jego ramach odbyło się letnie tournée na dwóch kółkach artystów z Olsztyna i z francuskiego Departamentu Côtes d'Armor (Galapiat Cirque) po Warmii i Mazurach. Około 150 km trasy (Olsztyn – Dywity – Dźwierzuty – Szczytno – Olsztyn) przeplatanej różnymi formami kontaktu z kulturą, muzyką, tańcem, literaturą, teatrem i przyrodą. W programie znalazły się: spektakle, koncerty, animacje, warsztaty kuglarskie i taneczne oraz leśne wyprawy.
- *Wigilia Polonijna* – projekt realizowany przez Stowarzyszenie Wspólnota Polska. Zadanie polega na zorganizowaniu Wigilii Polonijnej i zajęć warsztatowych dla Polaków i Polonii z Litwy, Łotwy, Białorusi, Rosji (Obwód Królewiecki), Mołdawii, Ukrainy z aktywnym udziałem wolontariuszy polskich. Celem przedsięwzięcia jest wzmocnienie kontaktów i współpracy pomiędzy Polonią i Polakami zza wschodniej granicy z mieszkańcami Województwa, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców Węgorzewa oraz

podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości, rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej. Program trzydniowego przedsięwzięcia przewiduje udział gości w gali Międzynarodowego Konkursu Poetyckiego pn. Namuzowywanie, spotkanie przedstawicieli organizacji polonijnych z władzami samorządowymi i przedstawicielami przedsiębiorców, spacer edukacyjny po Węgorzewie – zwiedzanie miasta i poznawanie jego historii, Msza święta w kościele Św. Apostołów Piotra i Pawła w Węgorzewie, udział gości w uroczystej Wigilii Polonijnej, koncert kolęd w wykonaniu chóru polonijnego; spotkanie podsumowujące przedsięwzięcie „Poranne Polaków rozmowy”.

- *XVII Europejskie Spotkanie Integracyjne Uniwersytetów Trzeciego Wieku (UTW) „Na tropach polskich śladów” – Rok 2024 rokiem Melchiora Wańkowicza* – zadanie zrealizowane przez Akademię Trzeciego Wieku przy Miejskim Ośrodku Kultury w Olsztynie. Europejskie Spotkania od lat służą wzmocnieniu aktywizacji i integracji środowisk polskich obecnych w różnych krajach, poprzez nawiązanie i utrzymanie więzi z Polską i Polskimi UTW na Wschodzie i Zachodzie Europy. Motywem przewodnim tegorocznego, październikowego wydarzenia było uchwalenie przez Sejm RP 2024 roku Rokiem Melchiora Wańkowicza. Współcześnie przybliżenie postaci Wańkowicza, jego życiorysu, dokonań, przywiązania i poświęcenia dla Polski posłużyło podtrzymaniu polskości w sercach tych, którzy na co dzień zamieszkują różne części świata lecz wciąż czują więź ze swoją prawdziwą Ojczyzną. W ramach spotkania, w wydarzeniu udział wzięli przedstawiciele Uniwersytetów Trzeciego Wieku z Polski, Litwy, Ukrainy, Rumunii, Austrii i Niemiec.
- *Muzyka łączy – udział w międzynarodowym festiwalu Bottroper Gospelnacht w Niemczech* – projekt zrealizowany przez Stowarzyszenie Gospel nad Jeziorakiem. Zadanie polegało na wsparciu organizacji wyjazdu chóru Hawa Gospel Singers na międzynarodowy festiwal pn. 18. Internationale Bottroper Gospelnacht w Niemczech (Bottrop, Nadrenia Północna-Wesfalia), podczas którego uczestnicy, reprezentując Polskę i Województwo, wzięli udział w koncertach i wydarzeniach towarzyszących, w głównym koncercie festiwalowym „Gospelnacht”, a także w międzynarodowym ekumenicznym nabożeństwie. Poza działaniami artystycznymi, członkowie chóru mieli okazję spotykać się i rozmawiać z przedstawicielami innych chórów, organizacji działających w obszarze kultury z różnych krajów (głównie z Europy, ale także ze Stanów Zjednoczonych) podczas zajęć warsztatowych i integracyjnych dla uczestników.

- *Generacja bez granic* – projekt realizowany przez Federację Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSA. Efektem projektu będzie opracowanie i wydanie drukiem oraz w formie online międzynarodowego numeru Magazynu Środowisk Osób Starszych „Generacja” w wersji dwujęzycznej (polskiej i angielskiej). Opracowanie i wydruk magazynu poprzedzi utworzenie wyjątkowej redakcji, złożonej z aktywistów społecznych z terenu Województwa, w tym osób 60+ oraz zaproszonych gości z krajów Europy Wschodniej i Zachodniej (w tym Ukrainy). Praca redakcji, prowadzona będzie w formule online i stanie się przestrzenią debaty na temat praw i wartości Unii Europejskiej, tego jak są obecne w dyskursie obywatelskim Warmii i Mazur i innych narodów. Dzięki partnerom zza granicy organizatorzy będą mogli dokonać porównań i wymienić się dobrymi praktykami o działaniach podejmowanych na rzecz osób starszych.
- *Mosty – Olsztyn – Gołdap – Pranie – Troki – Kowno* – projekt zrealizowany przez Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenie „Areszt Sztuki”. Główny cel projektu to artystyczne działania o charakterze międzynarodowym: wystawy, prezentacje w przestrzeniach publicznych, konkurs oraz wizyty studyjne na Litwie pod hasłem: "Mosty". Ideą planowanych działań artystów zrzeszonych w Warmińsko-Mazurskim Stowarzyszeniu "Areszt Sztuki" jest stworzenie symbolicznego MOSTU łączącego Polskę z Litwą, będzie to nawiązanie do twórczości Adama Mickiewicza i Czesława Miłosza – wybitnych twórców, których życiorysy przeplatają się z ziemią tych dwóch krajów. Wernisażom otwierającym wystawy towarzyszyły prelekcje, na których będzie również mowa na temat 20. rocznicy wejścia Polski do Unii Europejskiej. Efektem procesu twórczego jest cykl wystaw zorganizowanych na terenie Polski oraz Litwy (m.in.: Olsztyn, Gołdap, Troki i Kowno).
- *Razem do Europy – 20 lat Polski i Litwy w Unii Europejskiej* – zadanie zrealizowane przez Towarzystwo Przyjaciół Wilna i Ziemi Wileńskiej w Olsztynie. W ramach zadania odbyła się pięciodniowa wizyta studyjna młodzieży z Liceum Ogólnokształcącego im. A. Mickiewicza w Wilnie, w trakcie której zorganizowano debatę oksfordzką pn. „Razem do Europy. 20 lat Polski i Litwy w Unii Europejskiej” z udziałem uczniów z Wilna oraz młodzieży z V Liceum Ogólnokształcącego im. Wspólnej Europy w Olsztynie; spotkanie z przedstawicielami władz samorządowych Województwa oraz wizytę w regionalnych instytucjach kultury (Archiwum Państwowe w Olsztynie, Instytut Północny im. W. Kętrzyńskiego, Dom Gazety Olsztyńskiej, Muzeum Budownictwa Ludowego w Olsztyńku). Program projektu pozwolił przede wszystkim na kompleksowy przekaz wiedzy o przystąpieniu i członkostwie obu krajów w Unii Europejskiej.

Był również szansą na bezpośredni kontakt przedstawicieli różnych środowisk w tym nauczycieli i młodzieży, członków organizacji pozarządowych oraz ludzi kultury, a także posłużył podtrzymaniu współpracy pomiędzy Towarzystwem Przyjaciół Wilna i Ziemi Wileńskiej, V LO im. Wspólnej Europy a Liceum im. A. Mickiewicza w Wilnie nawiązanej cztery lata temu.

- *Koncert na 20-lecie: Jazz 4-EU w Olsztynie* – projekt zrealizowany przez Towarzystwo Miłośników Olsztyna z siedzibą w Olsztynie. W jego ramach zorganizowano pobyt w Olsztynie zagranicznych grup muzycznych: francuskiego chóru „Couleur Jazz” z Saint-Brieuc (Côtes d'Armor) oraz niemieckiego zespołu jazzowego „Chit Chat Company” z Bielefeld (Nadrenia Północna-Westfalia). Organizatorzy zaplanowali mistrzowskie warsztaty muzyczne dla młodzieży oraz koncert pn. „Jazz 4 EU”, czyli wspólny występ na scenie francusko-niemieckiej grupy i zespołów muzycznych z Warmii i Mazur (chór Baccalarum, zespół PRO FORMA). Koncert odbył się w Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej z repertuarem muzyki filmowej. „Couleur Jazz” to grupa wokalna składająca się z 50 osób, w tym ok. 10 multiinstrumentalistów. Do Olsztyna przyjechało łącznie ok. 60 przedstawicieli francuskiej i niemieckiej grupy chórzystów. Polski koncert w ramach inicjatywy „Jazz 4 EU” był także dedykowany sprawie ukraińskiej. Oprócz koncertu w Olsztynie, zespoły zaprezentowały się również w Poznaniu (współpraca z Domem Bretanii oraz Akademią Muzyczną im. Ignacego Jana Paderewskiego) oraz w Elblągu (współpraca z Rzymskokatolicką Parafią św. Józefa w Pasłęku). W trakcie pobytu w Olsztynie zorganizowane zostały warsztaty „Master Class” – warsztaty mistrzowskie śpiewu, pogłębiania świadomości i kontroli rytmicznej w jazzie; spotkanie muzyczne i międzykulturowe przeznaczone dla uczniów i nauczycieli szkół muzycznych oraz zespołów wokalnych.
- *To był dobry czas dla miast Cittaslow. Podsumowanie 20-lecia Polski w Unii Europejskiej oraz 17-lecia idei Cittaslow na Warmii i Mazurach* – zadanie zostało zrealizowane przez Stowarzyszenie Polskie Miasta Cittaslow. Polska Krajowa Sieć Miast Cittaslow w roku bieżącym obchodzi 17. rocznicę powołania. Dodatkowo mija 25 lat od utworzenia Międzynarodowego Stowarzyszenia Miast Cittaslow. 20-lecie Polski w UE jest doskonałą okazją do podsumowania działań prorozwojowych gmin, pokazania jak wielkie zmiany w nich zaszły w tym okresie dzięki absorpcji środków unijnych, jak następowała adaptacja do zmieniających się warunków społecznych i gospodarczych. Dlatego też w ramach projektu przygotowano szereg działań, które wskazały korzyści, jakie wynikają z naszej obecności w strukturze państw europejskich ze szczególnym uwzględnieniem małych,

lokalnych społeczności zrzeszonych w sieci miast Cittaslow. Wśród działań znalazły się: wystawy plansz lub plakatów, które promowały efekty społeczno-gospodarczych zmian w miastach w okresie ostatnich 20 lat (wernisaż wystawy odbył się w Brukseli we wrześniu br.). Wystawa przygotowana została w formule tradycyjnej (plansze lub plakaty) oraz cyfrowej; cykl 8 spotów o różnorodnej tematyce (dziedzictwo kulturowe, ochrona środowiska, transport niskoemisyjny, działania na rzecz dzieci, młodzieży, seniorów, infrastruktura komunalna poprawiająca jakość życia itp.) nawiązującej do projektów, które prezentowane będą w mediach społecznościowych sieci Cittaslow na całym świecie (spoty przygotowane będą w j. polskim i angielskim).

- *Międzynarodowy Festiwal Tańca Baltic Cup* – projekt zrealizowany przez Stowarzyszenie Jantar jest jedną z największych imprez tanecznych w Polsce, która od lat gości na elbląskich parkietach najlepszych tancerzy ze ścisłej, światowej czołówki. W Festiwalu Baltic Cup wzięli udział uczestnicy pochodzący z krajów Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem krajów obszaru Euroregionu Bałtyk. Projekt stanowił realizację różnorodnych przedsięwzięć z dziedziny kultury, sztuki, sportu i biznesu, dla których ogniwem łączącym jest szeroko rozumiany taniec. Organizacja prestiżowej międzynarodowej imprezy o wysokim standardzie działań, skierowanej do szerokiego grona odbiorców, umożliwiła wymianę kulturalną o charakterze artystycznym i sportowym.
- *Pomiędzy Wisłą a Niemnem* – zadanie realizowane przez Elbląskie Towarzystwo Kulturalne. Projekt jest kontynuacją dotychczasowej współpracy z Rejonem Wileńskim na Litwie (Szkoła Sztuk Pięknych w Rudominie i Stowarzyszenie Wspólnoty Wiejskiej w Ławaryszkach). Organizatorzy przygotowali wystawę prac artystów z Regionu Warmii i Mazur pt. „Pomiędzy Wisłą a Niemnem”. Wystawa złożona została z prac wykonanych innowacyjnymi technikami, w których tworzą elbląscy artyści, takimi jak grafika i techniki druku wypukłego, malarstwo olejne na płótnie, akwarele, tkaniny malowane woskiem oraz witraż i witrażochromia. Na uroczysty wernisaż organizatorzy zaprosili społeczności z Rejonu Wileńskiego, Wilna i okolic, zarówno mieszkających tam Polaków jak i Litwinów. Wystawie towarzyszyły warsztaty plastyczne, które były okazją do zaprezentowania sztuki przeszłości oraz współczesnych miejsc związanych z historią regionu. Projekt skierowany był do młodzieży i kadry domów kultury, mieszkańców Wilna i okolic, pasjonatów sztuki.
- *Rozwój kontaktów mieszkańców Warmii i Mazur z Polakami mieszkającymi w Rejonie Wileńskim poprzez uczestnictwo w Jarmarku w Mejszagole na Litwie* – projekt miał zostać

zrealizowany przez Stowarzyszenie „Przyjazne Spychowo” z siedzibą w Spychowie. Ze względu na fakt, że Jarmark w tym roku nie został zorganizowany zadanie nie zostało zrealizowane, a umowa dotacyjna została rozwiązana.

Siódma edycja konkursu #WMdlaWM

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego ogłosił w tym roku siódmą edycję konkursu pn. „WM DLA WM. WSPARCIE WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ JST W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM”. Celem konkursu jest wspieranie zaangażowania samorządów lokalnych z Województwa w realizację przedsięwzięć o charakterze międzynarodowym, w szczególności budujących nowe i wzmacniających już

istniejące międzynarodowe partnerstwa samorządowe. O dofinansowanie mogły ubiegać się jednostki samorządu terytorialnego z Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz gminne i powiatowe jednostki organizacyjne.

Radni Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego podjęli uchwałę, zgodnie z którą Województwo Warmińsko-Mazurskie miało dofinansować 13 projektów na łączną kwotę

80 000 zł. Niestety z przyczyn niezależnych od beneficjentów 3 projekty nie zostały zrealizowane. Lista dofinansowanych projektów:

- *Europejska Iława przez dwa dziesięciolecia – wymiana młodzieży Iława-Tholen 2024* – celem projektu zrealizowanego przez Gminę Miejską Iława było poszerzenie wiedzy na temat miast partnerskich. Wizyta iławskiej młodzieży w holenderskim mieście – wspólne wycieczki, zajęcia i panele dyskusyjne były okazją do zaprezentowania zmian, jakie zaszły w Iławie od momentu wstąpienia Polski do UE.
- *Wielka Dzymerka – Rokytno – Jedwabno. Polsko-Ukraińska Wymiana Kulturalna 2024* – celem projektu Gminy Jedwabno było zacieśnienie współpracy oraz wymiana kulturalna pomiędzy samorządami: Gminą Jedwabno, Gromadą Wielka Dzymerka (Obwód Kijowski, Ukraina) i Gromadą Rokytno (Obwód Rówieński, Ukraina). Zaplanowano m.in. udział w uroczystym korowodzie dożynkowym i wspólny występ zespołów artystycznych z Polski i Ukrainy.

- *Goldap i Sakiai – wymiana kulturalna partnerskich miast* – w ramach projektu Gmina Gołdap zaplanowała spotkanie młodzieży z miast partnerskich: Gołdapi i Sakiai (Litwa). W ramach pobytu w każdym z miast zorganizowane zostały m.in. warsztaty pn. „Poznaj Kanta” oraz warsztaty taneczno-akrobatyczne, których efektem było przygotowanie wspólnego widowiska plenerowo-muzycznego „Gramy dla Europy”.
- *Pogranicza kultur* – projekt Gminy Rozogi zakładał prezentację tradycji wileńskich w kulturze ludowej Województwa warmińsko-mazurskiego oraz zachowanie polskiej tradycji kulturalnej na Wileńszczyźnie.
- *Mecz Polska – Ukraina w Jedwabnie. Wymiana sportowa pomiędzy Gminą Jedwabno a Gromadą Wielka Dzymerka* – celem projektu Gminy Jedwabno było nawiązanie współpracy sportowej pomiędzy klubami piłkarskimi Zryw Jedwabno i Kolos Wielka Dzymerka (Ukraina). Zaproszony ukraiński klub wystąpił w młodzieżowym meczu Polska-Ukraina na Stadionie Gminnym w Jedwabnie.
- *Muzyka ludowa łączy narody i pokolenia* – projekt Gminy Iława polegał na zaproszeniu zespołu ludowego „Pagegiai Folk Group” z Litwy wraz z delegacją w celu wymiany doświadczeń oraz zaprezentowania dorobku kultury ludowej gminy Pagegiai (Litwa) i gminy Iława.
- *O regionie, harcerstwie i nie tylko... Polsko-litewska wymiana młodzieży* – projekt Gminy Kozłowo miał na celu integrację i nawiązanie współpracy pomiędzy polskimi i litewskimi harcerzami z podregionu bałtyckiego – gmina Pakruojis jest gminą partnerską gminy Kozłowo. Podczas pobytu na Warmii i Mazurach harcerze z obu krajów promowali swoje regiony i lokalną kulturę.
- *Polsko-Niemieckie Forum Kobiet 2024. Wsparcie kobiet w okresie kryzysu – budowanie rezyliencji i samodzielności* – w ramach projektu Powiat Olsztyński zorganizował wraz z partnerami z Osnabrück Polsko-Niemieckie Forum Kobiet. Podczas wydarzenia poruszono takie tematy jak wsparcie w procesie przemian życiowych, adaptacja do zmian spowodowanych konfliktami, radzenie sobie z ciężką chorobą oraz łagodzenie ciężaru obowiązków domowych i zawodowych.
- *Łączy nas tradycja. Polsko-litewskie święto plonu* – projekt Gminy Biała Piska polegał na zorganizowaniu wydarzenia plenerowego podczas Dożynek Gminnych prezentującego dorobek kulturowy Polski i Litwy. W jego ramach odbyły się m.in. występy artystycznych zespołów folklorystycznych oraz lokalnych i regionalnych grup muzycznych (udział litewskiego zespołu Gojelis).

- *Kultywowanie tradycji ludowych w Polsce i na Ukrainie* – w ramach projektu Gmina Świątki zorganizowała wraz z ukraińskim partnerem (Jamnicka Wspólnota Terytorialna) spotkania dotyczące kultury i tradycji obu krajów. Wzajemne poznanie historii, zwyczajów kulturalnych ma bezpośredni wpływ na poprawę stosunków międzynarodowych oraz ukierunkowanie dalszej współpracy na różnych obszarach.

V. Pozostałe działania i kontakty międzynarodowe Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Współpraca w zakresie obszarów wiejskich i rolnictwa

- W dniach 20-24 maja 2024 r. delegacja Samorządu Województwa wzięła udział w wizycie studyjnej w Hiszpanii, w regionie Walencji. Głównym celem wizyty studyjnej było zaprezentowanie delegacji Województwa praktycznych doświadczeń innego kraju we wdrażaniu programów mających wpływ na rozwój obszarów wiejskich oraz przygotowanie do nowej perspektywy finansowej Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027. Cele szczegółowe dotyczyły pozyskania wiedzy, dobrych praktyk w zakresie m.in.:
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i wzmocnienie kapitału społecznego z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych na obszarach wiejskich.
  - Wzrost jakości kapitału ludzkiego, społecznego, zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich.
  - Wykorzystanie lokalnych zasobów: surowców, miejscowej infrastruktury, lokalizacji (położenia geograficznego), dziedzictwa kulturowego, historycznego (tradycji), przyrodniczego, potencjału mieszkańców, itp.
  - Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich i zależnych od rybactwa oraz poprawa ich dostępności przestrzennej.
  - Bezpieczeństwo żywnościowe.
  - Tworzenie sieci w zakresie utworzenia krótkich łańcuchów dostaw i rynków lokalnych oraz działań promocyjnych.
  - Wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego.
  - Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich.

W ramach wizyty zorganizowano:

- Spotkanie z dyrektorem generalnym ds. rozwoju obszarów wiejskich Francisco Javier Benito Goerlich i szefem służby rozwoju obszarów wiejskich i wyludnionych Elías José Isach Cardós. Przedstawienie kadrze Samorządu Województwa wiedzy i praktycznych doświadczeń we wdrażaniu tożsamyh programów mających wpływ na rozwój obszarów wiejskich oraz przygotowanie do nowej perspektywy finansowej Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027.
- Spotkanie z Lokalną Grupą Działania RURABLE – stowarzyszeniem, które powstało w sierpniu 2016 roku w celu powiększenia tego terytorium poprzez Program Leader, zarządzania jego funduszami i przyciągania nowych inwestycji. Stowarzyszenie składa

się z różnych przedstawicieli tkanki gospodarczej, administracji i społeczeństwa obywatelskiego trzech regionów: Hoya de Buñol-Chiva, Plana de Utiel-Requena i Valle de Ayora-Cofrentes. Lokalna Grupa Działania jest odpowiedzialna za opracowanie i wdrażanie Strategii Rozwoju Lokalnego.

- Spotkanie w Utiel-Requena z przedstawicielami władz regionalnych, którzy odpowiadają za zarządzanie WPR i LEADER.
- Wizytacja inicjatyw finansowanych w ramach LEADER.
- Spotkanie z członkami Zarządu Stowarzyszenia Caroig Xuquer wraz z prezentacją działalności stowarzyszenia. Stowarzyszenie na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Gmin Masywu Caroig, Serra Grossa i Riberes del Xúquer jest stowarzyszeniem non-profit, które powstało w wyniku przeprowadzenia procesu partycypacyjnego, w który zaangażowane zostały zarówno podmioty prywatne, jak i publiczne, oraz w wyniku zgromadzenia dużej liczby podmiotów reprezentatywnych z różnych sektorów danego terytorium. Lokalna Grupa Działania ASS jest to podmiot skupiający się na promocji i wspieraniu zrównoważonego rozwoju swojego terytorium, opracowywaniu planów i programów działania oraz rozpowszechnianiu i zarządzaniu LEADER POMOC mająca na celu promowanie tworzenia bogactwa poprzez innowacje, tworzenie miejsc pracy i efektywne wykorzystanie zasobów w koordynacji ze wszystkimi podmiotami na danym terytorium.
- Wizytacja inicjatyw finansowanych w ramach LEADER (przedsiębiorstwo Cooperativa del Campo oraz Centrum Interpretacji Środowiskowej Stowarzyszenia Adene, które jest niezależnym stowarzyszeniem zajmującym się ochroną środowiska o charakterze non-profit, które prowadzi swoją działalność w Sierra de Enguera i jego okolicach).
- Wizyta w fabryce „Espadán Corks”.
- Spotkanie w ratuszu Montanejos VILLA PURIFICACIÓN z przedstawicielami LGD Castellon. Lokalna Grupa Działania Castellón Sur 14-20 utworzona została w 2016 roku i jest organizacją non-profit. Głównym celem stowarzyszenia jest: wdrożenie Strategii Rozwoju Lokalnego na obszarach wiejskich określonych zakresem ich działania na potrzeby realizacji Działania „Wsparcie rozwoju lokalnego Leader” oraz promocja rozwoju gmin wchodzących w jego skład i generowanie potencjału lokalnych agentów do opracowywania i wdrażania działań wynikających ze strategii, promując ich możliwości zarządzania projektami.
- Wizytacja inicjatyw finansowanych w ramach LEADER: Projekt LEADER „Campos de Arenoso Room” oraz Centrum interpretacji rzeki Mijares.

- Wizyta w SOT DE FERRER, prezentacja projektów Leader realizowanych przez Radę Miasta oraz przedstawienie osiągnięć na przykładzie projektów współfinansowanych ze środków PROW. Spotkanie z burmistrzem miasta Ramonem Martínezem i wiceprzewodniczącym LGD oraz prezentacja projektów.
- W dniach 30 września – 5 października 2024 roku odbył się wyjazd studyjny do Hiszpanii pod nazwą: „4 klucze rozwoju obszarów wiejskich – aktywizacja, odnowa, inspiracja, dobre praktyki”. W wyjeździe udział wzięli przedstawiciele gmin wiejskich i miejsko-wiejskich współpracujący z Samorządem Województwa w ramach inicjatywy pod nazwą: „Wieś Warmii, Mazur i Powiśla miejscem, w którym warto żyć...” (liderzy i członkowie grup odnowy wsi, koordynatorzy gminni), czyli osoby, które w największym stopniu zaangażowane są w proces odnowy wsi w Województwie i aktywizację społeczności lokalnych na obszarach wiejskich. Celem wyjazdu studyjnego było podniesienie kompetencji uczestników w zakresie wykorzystania dziedzictwa kulturowego, kulinarnego, krajobrazowego, sztuki współczesnej, architektury w procesach odnowy wsi, w tym w szczególności:
  - wzrost wiedzy o dobrych przykładach wykorzystania dziedzictwa kulturowego i kulinarnego, sztuki współczesnej, architektury we wzmacnianiu potencjału rozwojowego miejscowości,
  - wzrost inspiracji do podjęcia analogicznych działań w swojej społeczności,
  - poznanie jak największej ilości dobrych praktyk, ciekawych przykładów i innowacyjnych rozwiązań na terenie Hiszpanii,
  - sieciowanie społeczności, nawiązywanie współpracy i wymiana doświadczeń.

Uczestnicy wyjazdu brali udział w spotkaniach dot. dziedzictwa krajobrazowego, kulturowego i kulinarnego, zapoznali się z przykładami inicjatyw z zakresu innowacyjnych projektów, w tym architektury krajobrazu, sztuki współczesnej w przestrzeni publicznej. Odbyło się także spotkanie z zastępcą burmistrza Calella na temat inicjatyw kulturalnych, wsparcia artystów, infrastruktury kulturalnej, współpracy z organizacjami pozarządowymi, kultury i gospodarki.

Współpraca w zakresie turystyki i sportu

Promocja Województwa Warmińsko-Mazurskiego podczas międzynarodowych imprez sportowych:

➤ **80. Rajd Polski – runda WRC 2024**

Jubileuszową 80. edycję Rajdu Polski rozegrano w dniach 27-30 czerwca. Po raz siódmy w historii zawody były częścią kalendarza Mistrzostw Świata – najważniejszego i najbardziej prestiżowego cyklu rajdowego. Cała trasa rajdu liczyła 1375 km, z czego nieco ponad 300 km stanowił łączny dystans 19 odcinków specjalnych. Do rywalizacji na szybkich szutrowych „oesach” w Krainie Wielkich Jezior Mazurskich ruszyły łącznie 42 załogi, a więc 84 zawodników reprezentujących 23 kraje świata.

➤ **Beach Pro Tour Warmia Mazury Challenge 2024**

Na przełomie maja i czerwca br. odbył się Volleyball World Beach Pro Tour – cykl 17 turniejów eliminacyjnych oraz jednego turnieju finałowego, w którym najlepsze siatkarki oraz najlepsi siatkarze walczyli o tytuły zdobywców Pucharu Świata oraz o miejsca startowe podczas letnich Igrzysk Olimpijskich w Paryżu.

➤ **Mistrzostwa Europy Cheerleaders w Norwegii**

Są to zawody najwyższej rangi w świecie cheerleadingu organizowane przez światową federację International Cheer Union w których wzięły udział reprezentacje 44 krajów m.in. zespoły Anglii, Finlandii, Czech, Słowacji, Włoch, Hiszpanii, Niemiec, Kanady, Ukrainy, Grecji, Słowenii, Austrii, Szkocji, Belgii, Holandii, Irlandii, Estonii.

➤ **Puchar Europy w tenisie stołowym**

Jedne z najważniejszych rozgrywek w Europie w tenisie stołowym. W rozgrywkach biorą udział najlepsze drużyny z lig europejskich. W roku 2024 całe rozgrywki wygrała drużyna z Warmii i Mazur Dekorglass Działdowo. Drużyna ta po raz drugi w historii sięgnęła po Puchar Europy ETTU w tenisie stołowym.

➤ **Turniej U-13 Dubai Intercontinental Cup**

To tzw. Mini Mistrzostwa Świata U13, na których grają jedne z najlepszych drużyn młodzieżowych na świecie. W 2024 r. w zawodach wzięły udział 24 zespoły.

➤ **Mistrzostwa Europy WDSF Senior III w tańcach standardowych**

Zawody odbyły się w dniach 13-14 kwietnia w Ostródzie, wzięło w nich udział 53 pary z 14 krajów.

➤ **Grand Prix Polski Orlen Beach Tour Olsztyn 2024**

Wydarzenie odbyło się w dniach 5-7 lipca na olsztyńskiej plaży miejskiej, w zawodach wzięli udział czołowi zawodnicy z Polski oraz Niemiec i Litwy.

➤ **Puchar Europy w triathlonie**

Puchar Europy w Olsztynie jest największym spośród wszystkich Pucharów Europy organizowanych pod patronatem Europejskiej Unii Triathlonu. Impreza odbyła się 25 maja w Olsztynie. Triathloniści stanęli przed wyzwaniem w postaci 0,75 km pływania, 20 km jazdy na rowerze i 5 km biegu.

➤ **Międzynarodowy turniej golfowy**

Zawody odbyły się 26 czerwca, wzięło w nich udział 350 osób z 18 krajów europejskich. Turniej ESGA Poland 2024 rozgrywany był na polach golfowych w Naterkach, Sand Valley Golf Resort (Pasłek).

➤ **IV Międzynarodowy Memoriał Zbigniewa Ludwichowskiego**

Z początkiem września br. na stadionie lekkoatletycznym Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie odbył się IV Międzynarodowy Memoriał Zbigniewa Ludwichowskiego. W 2024 roku wydarzenie sportowe zyskało szczególną rangę, wchodząc do prestiżowego World Athletics Continental Tour w kategorii Bronze. Jest to coroczna seria niezależnych zawodów lekkoatletycznych uznawanych przez World Athletics (dawniej IAAF), stanowiąca drugi, po Diamentowej Lidze, poziom międzynarodowych jednodniowych zawodów.

➤ **Rajd Rotor Retro Tour FIVA World Rally 2024**

Rotor Retro Tour FIVA Word Rally 2024 jest rajdem turystycznym motocykli zabytkowych wyprodukowanych do 1988 r. Tegoroczna edycja międzynarodowego rajdu Fiva odbyła się pośród malowniczych rejonów Warmii i Mazur. Jest to wydarzenie zrzeszające pasjonatów zabytkowej motoryzacji z całego świata.

➤ **Polonia Cup 2024 – Międzynarodowy Turniej Piłki Siatkowej**

W dniach 6-8 grudnia br. w Ostródzie zaplanowano I edycję Turnieju. Organizatorem wydarzenia przy wsparciu Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego jest Fundacja Pawła Zagumnego. Przedsięwzięcie skierowane jest do drużyn polonijnych z całej Europy. Zgłosiły się już drużyny m.in. z: Czech, Islandii, Anglii, Holandii i Litwy. Planuje się,

że w turnieju udział weźmie ok. 100 zawodników. Celem wydarzenia jest budowanie więzi oraz integracja środowisk polonijnych, połączona z popularyzacją sportu, a także przybliżenie uczestnikom polskiej historii i kultury.

➤ **Udział olimpijczyków z Warmii i Mazur w wydarzeniach o zasięgu międzynarodowym:**

- Konrad Bukowiecki – Memoriał Kamili Skolimowskiej Mityng Lekkoatletyczny,
- Piotr Woźniak – Mistrzostwa Świata Juniorów w pływaniu na wodach otwartych,
- Anastazja Kuś – Diamentowa Liga w zawodach LA,
- Przemysław Korsak – Mistrzostwa Świata Seniorów Konkurencji Nieolimpijskich w kajakarstwie,
- Maciej Kowalewicz – Akademickie Mistrzostwa Świata w strzelectwie sportowym.

➤ **Wsparcie sportowych organizacji pozarządowych**

- Stowarzyszenie Młodych Piłkarzy Żuri: „Wymiana partnerska Żuri – Parma”

Z uwagi na nawiązanie w kwietniu br. współpracy z włoskim klubem Parma Calcio 1913 zadanie polegało na wymianie sportowej pomiędzy klubami. Współpraca polegała na wyjazdach studyjnych trenerów na staże oraz zawodników na treningi do klubu włoskiego. Przewidziany został również przyjazd trenerów z klubu Parma do Olsztyna i przeprowadzenie cyklu treningów dla dzieci i młodzieży. Poprzez realizację zadania promowany jest zdrowy tryb życia, aktywne spędzanie czasu wolnego, pomoc w zdobyciu kolejnych umiejętności oraz wskazanie „młodym sportowcom” jednej z dróg rozwoju, samorealizacji czy też samodyscypliny.

- Warmińsko-Mazurska Federacja Sportu w Olsztynie: „Wspieranie międzynarodowych wymian i kontaktów sportowych, w szczególności z regionami partnerskimi Województwa warmińsko-mazurskiego.

W ramach zadania zorganizowano: zgrupowanie na terenie Warmii i Mazur (staż) w boksie. W stażu uczestniczyły ekipy z Ukrainy, Czech oraz z Litwy; staż wyjazdowy judoków w Kownie (Litwa) – reprezentacja Warmii i Mazur gościła na Litwie. Uczestnikami stażu byli zawodnicy m.in. z Litwy, Łotwy, Estonii, Czech i Polski.

Powyższa wymiana sportowa młodzieży z partnerami zagranicznymi jest kontynuacją wieloletnich działań poszczególnych dyscyplin sportu. Zadanie jest kontynuacją międzynarodowych wymian i kontaktów sportowych rozpoczętych w roku 2023.

- Klub Sportowy Construct: „Współpraca z Federacją Piłkarską Litwy – etap II” .

Do Polski przyjechał seniorski zespół futsalowy wraz ze sztabem szkoleniowym i przedstawicielem Federacji Piłkarskiej Litwy. Zaplanowane zostały spotkania robocze trenerów oraz działaczy obu stron, a także 2 mecze sparingowe z udziałem drużyn seniorskich. II spotkanie sparingowe drużyny z akademii KS Construct odbyło się z przedstawicielami Federacji Piłkarskiej Litwy. Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że element ten jest bardzo ważny w rozwoju ośrodka sportowego oraz ww. dyscypliny.

- Stowarzyszenie Team 360 Stopni: „Mistrzostwa Europy w Rowerowej Jeździe na Orientację (EMTBOC)”

W zawodach, które odbyły się w dniach 28 maja – 2 czerwca 2024 r. wzięło łącznie udział 225 uczestników (w ramach Mistrzostw Europy seniorów, juniorów i juniorów młodszych) oraz 21 osób rywalizujących w kategoriach otwartych w ramach zawodów towarzyszących. Na starcie EMTBOC stanęli zawodniczki i zawodnicy z 19 krajów.

- Fundacja Szalony Krasnolud z siedzibą w Olsztynie: „Mistrzostwach Świata Juniorów w Szachach Szybkich i Błyskawicznych Słowenia 2024”

Udział Anny Kawy, zawodniczki CKTiS Biskupiec, w turnieju rangi mistrzostw świata juniorów w szachach szybkich i błyskawicznych (FIDE WORLD YOUTH RAPID & BLITZ CHAMPIONSHIP UNDER 14, 16, 18, Terme Čatež, Slovenia, 13-17 December 2024).

- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Orlik” Nawiady: udział w Mistrzostwach Świata Masters w Las Vegas – USA”

Uczestnictwo zawodnika i trenera Stanisława Kamińskiego w Mistrzostwach Świata Weteranów Dywizji F i G 60+ w zapasach, które odbyły się we wrześniu br. w Las Vegas USA. Pan Stanisław Kamiński to siedmiokrotny Mistrz Świata w zapasach weteranów, który w 2024 r. w Las Vegas obronił tytułu Mistrza Świata w kategorii wagowej do 130 kg.

➤ **Współpraca z Zagranicznym Ośrodkiem Polskiej Organizacji Turystycznej w Berlinie**

Biuro Regionalne w Elblągu kontynuuje współpracę z Zagranicznym Ośrodkiem Polskiej Organizacji Turystycznej w Berlinie, która polega na promocji Warmii i Mazur na rynku niemieckim, w szczególności na organizowanych przez ZOPOT polskich stoiskach na międzynarodowych targach turystycznych oraz imprezach promocyjnych, m.in.:

- Hamburg – Międzynarodowe Targi Turystyczne REISEN (luty 2024 r.),
- Berlin – Międzynarodowe Targi Turystyczne ITB (marzec 2024 r.),
- Berlin – Wielki Festyn Rodzinny (maj 2024 r.),
- Lipsk – Międzynarodowe Targi Turystyczne Touristik & Caravaning w terminie (listopad 2024 r.)

ZOPOT w Berlinie w roku 2024 sfinansował w całości koszt organizacji polskiego stoiska w ramach Wielkiego Festynu Rodzinnego w Berlinie. Majowe wydarzenie odbyło się w popularnym wśród mieszkańców miejscu – przy Pałacu Charlottenburg. Stoisko Polski, w tym Warmii i Mazur, odwiedziło tysiące Berlińczyków i Brandenburczyków. Dodatkowo berliński ZOPOT dofinansował stoiska targowe na targach turystycznych w Berlinie (ok. 75%), w Hamburgu (ok. 50%), w Lipsku (ok. 70%).

Jak wskazują od lat badania ruchu turystycznego, największą liczbę turystów zagranicznych na Warmii i Mazurach stanowią niezmiennie Niemcy. Potencjalni turyści odwiedzający stoisko Warmii i Mazur pytają głównie o atrakcje turystyczne, turystykę przyrodniczą, kulturową, formy aktywne turystyki (rowery, kajaki, żeglarstwo, wędkarstwo), o możliwość wypoczynku na kampingach i w gospodarstwach agroturystycznych, o hotele SPA.

Współpraca w zakresie ochrony środowiska

➤ **Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej**

- Projekt: „Czynna ochrona zagrożonych gatunków płazów i gadów na obszarach Natura 2000 w Europie”.

Województwo Warmińsko-Mazurskie pełniło rolę beneficjenta wiodącego, a partnerem projektu było Amphi International ApS – firma konsultingowa z Danii. Projekt był dofinansowany ze środków Programu LIFE, jak również przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

Celem strategicznym projektu było polepszenie stanu ochrony żółwia błotnego *emys orbicularis* i kumaka nizinnego *bombina bombina* w pięciu obszarach Natura 2000 w Polsce i Danii. Celami szczegółowymi było: zwiększenie powierzchni i poprawa stanu ochrony siedlisk lęgowych oraz siedlisk bytowania żółwia błotnego i kumaka nizinnego; zwiększenie liczebności i zapobieżenie zanikowi populacji na poziomie genetycznym oraz zapobieganie wymarciu i izolacji żółwia błotnego oraz kumaka nizinnego; podniesienie poziomu wiedzy

i świadomości ekologicznej lokalnych społeczności, głównie w zakresie gatunków będących przedmiotem projektu.

Projekt realizowany w latach 2018-2023 na terenie Polski i Danii, w pierwszym kwartale roku 2024 przeprowadzono audyt oraz przygotowano rozliczenie projektu, które zostało zaakceptowane przez Komisję Europejską.

- Projekt: „Czynna ochrona zagrożonych siedlisk i gatunków na cennych przyrodniczo obszarach Mazur wschodnich”

Projekt realizowany do kwietnia 2024 roku koncentrował się wokół ochrony płazów, nietoperzy i mokradeł. Powstały m.in. zbiorniki wodne i zimowiska dla płazów, wyremontowane zostały zimowe schronienia dla nietoperzy oraz rozwieszono budki lęgowe dla tych ssaków. Przeprowadzono warsztaty przyrodnicze dla leśników i pracowników parków krajobrazowych, nagrano film o płazach i wydano publikacje edukacyjne. Przy realizacji projektu wykorzystywane są doświadczenia norweskiego partnera projektu – Norweskiego Instytutu Badań Przyrodniczych (Norwegian Institute for Nature Research).

W 2024 r. na zakończenie projektu odtworzono 4 dodatkowe zbiorniki wodne dla płazów (łącznie 24), realizowano działania edukacyjne: zajęcia o płazach i nietoperzach dla dzieci szkół podstawowych, wyposażenie sali edukacji przyrodniczej w Szkole Podstawowej w Żytkiejmach. Prowadzono także monitoring wyremontowanych miejsc hibernacji nietoperzy, wybudowanych zimowisk dla płazów oraz 85 skrzynek dla nietoperzy.

Projekt dofinansowany był z Funduszy Norweskich, a jego wartość to ponad 2 miliony złotych.

- Projekt: „Ukraina – Park Narodowy „Huculszczyzna”: pozaformalna edukacja prowadzona w oparciu o miejscowe zasoby przyrodnicze i kulturowe”.

Projekt trwał do końca lipca 2024 roku, a w jego ramach w Parku Narodowym „Huculszczyzna” przygotowano zaplecze do edukacji opartej na huculskich koniach – sprzęt, meble, makieta konia, strefa fotografii, różnorodne gadżety edukacyjne. Zorganizowano dla miejscowych i uchodźczych dzieci cykl zajęć edukacyjnych: m.in. wycieczki krajoznawcze, nauka opieki nad końmi, warsztaty wyplatania koni z pasków serowych, lekcje o historii i tradycji hodowli koni.

Konie huculskie idealnie nadają się do hipoterapii, dlatego prowadzono cykl zajęć terapeutycznych dla dzieci z różnymi formami niepełnosprawności.

- Projekt: „Ukraina: parki narodowe dostępne dla osób z niepełnosprawnością”

Działania projektowe miały na celu poprawę dostępności ukraińskich parków narodowych osobom niepełnosprawnym. Przygotowywano dla parków rekomendacje, które zawierają wskazówki praktyczne dotyczące zagospodarowania obszarów parków, ich udostępniania, budowy, infrastruktury. W Parku Narodowym „Huculszczyzna” wyremontowano łazienkę w Osadzie Świętego Mikołaja, przystosowując ją do potrzeb niepełnosprawnych. Wokół tego obiektu budowana jest wzorcowa infrastruktura turystyczno-edukacyjna. W czerwcu br. zorganizowano na Ukrainie konferencję poświęconą niepełnosprawnym w parkach narodowych.

Współpraca w zakresie promocji gospodarczej

➤ Europejski Kongres Samorządów 2024

Województwo Warmińsko-Mazurskie było partnerem Fundacji Instytut Studiów Wschodnich podczas organizacji marcowego Kongresu w Mikołajkach. Przedsięwzięcie miało na celu wymianę poglądów oraz było miejscem spotkań liderów samorządowych i elit regionalnych z przedstawicielami administracji państwowej, organizacji pozarządowych i biznesu, w tym wielu gości z zagranicy. W wydarzeniu wzięło udział ponad 2 300 uczestników.

➤ KOAT: polsko-koreańska współpraca

W dniach 23-28 sierpnia 2024 roku Województwo gościło delegację Koreańskiej Agencji Promocji Technologii Rolno-Spożywczych (KOAT). Wizyta była istotnym etapem w realizacji porozumienia zawartego rok wcześniej i miała na celu zacieśnienie współpracy w zakresie nowoczesnych technologii rolniczych oraz rozwój ekspansji handlowej na rynki międzynarodowe.

KOAT, wdrażająca strategię rolnicze rządu Korei Południowej, odwiedziła kluczowe lokalne instytucje i przedsiębiorstwa. Zainteresowanie wzbudziły szczególnie produkty mleczarskie jednego z wiodących producentów w regionie, które mają duży potencjał eksportowy na rynek azjatycki. KOAT nawiązała również kontakty z Wydziałem Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Katedrą Prewencji Weterynaryjnej i Higieny Pasz oraz Instytutem Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN, co otwiera perspektywy na współpracę badawczo-rozwojową w zakresie innowacji związanych z żywnością. Ponadto podpisała porozumienie o długofalowej współpracy z władzami Olsztyna.

Wizyta miała wymiar strategiczny, umożliwiając przedsiębiorcom z Warmii i Mazur rozszerzenie działalności na rynek pozaeuropejski. W przyszłym roku planowane są misje gospodarcze do Korei Południowej, co stanowi kolejny krok w realizacji tych planów.

➤ **Działalność Warmińsko-Mazurskie Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów (COIE)**

COIE w 2024 r. wygenerowało 152 253 rekordy zawierające kluczowe informacje proeksportowe, służące wspieraniu lokalnych przedsiębiorstw w ekspansji na rynki zagraniczne. Dane te, przygotowane na podstawie wniosków firm, obejmowały szczegółowe profile producentów, dystrybutorów oraz dostawców z branż wskazanych przez przedsiębiorców, co umożliwiło precyzyjne dostosowanie strategii eksportowych do specyficznych wymagań poszczególnych sektorów. Niniejsza aktywność ze strony COIE miała na celu pomoc małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP) w nawiązywaniu kontaktów z zagranicznymi partnerami oraz rozwijaniu współpracy gospodarczej poza granicami kraju.

➤ **COIE pro-biz**

Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów prowadzi obsługę zapytań inwestycyjnych kierowanych przez polskich i zagranicznych inwestorów zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej w Województwie. W bieżącym roku COIE obsługiwało zapytania od inwestorów polskich oraz zagranicznych m.in. z Niemiec, Belgii i Indii. Zapytania dotyczyły m.in. sektorów: ICT, OZE, budowlanego, meblowego, turystycznego.

➤ **Otwarcia na Skandynawię**

Tegoroczna konferencja odbyła się 10 października w Olsztynie, przyciągając blisko 100 uczestników. Wśród nich byli przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego i instytucji otoczenia biznesu oraz prawie 60 firm z regionu, a także z Danii, Finlandii i Szwecji. Reprezentowane na wydarzeniu branże to m.in. meble i wyposażenie wnętrz, branża budowlana i metalowa, branża spożywcza, tworzywa sztuczne, branża IT.

Konferencja „Otwarcia na Skandynawię”, oprócz poszerzenia wiedzy na temat rynku skandynawskiego, dzięki udziałowi w prelekcjach i warsztatach, daje uczestnikom również możliwość nawiązania ciekawych kontaktów biznesowych, które w przyszłości mogą zaowocować długoterminową współpracą. Wydarzenie „Otwarcia na Skandynawię” jest realizowane w ramach projektu „Promocja gospodarcza Warmii i Mazur 2024+” dofinansowanego ze środków programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027.

➤ **Open to DACHL countries**

W tym roku miała miejsce pierwsza edycja konferencji networkingowej skierowanej do przedsiębiorców z Warmii i Mazur, ukierunkowanej na udział przedsiębiorców z krajów niemieckojęzycznych z rejonu DACHL (Niemcy, Austria, Szwajcaria, Liechtenstein). Celem wydarzenia jest umożliwienie przedsiębiorcom z regionu Warmii i Mazur nawiązania aktywnej współpracy gospodarczej z przedsiębiorcami z państw niemieckojęzycznych, a tym samym wzrost konkurencyjności regionalnych przedsiębiorców poprzez wspieranie udziału przedsiębiorców z Warmii i Mazur w międzynarodowych łańcuchach wartości.

W tegorocznej wrześniowej edycji w Olsztynie wzięło udział około 60 uczestników – przedstawiciele firm z Warmii i Mazur oraz 10 przedstawiciele firm z Austrii i Niemiec. Wydarzenie było podzielone na część merytoryczną oraz networkingową, podczas której przedsiębiorcy mogli nawiązać bezpośrednie relacje biznesowe. Kilka spotkań zakończyło się deklaracją dalszego dialogu biznesowego, co jest najlepszym wyznacznikiem efektywności takich wydarzeń.

➤ **II Warmińskie Forum Gospodarcze Szlaku Świętej Warmii**

Wydarzenie odbyło się na początku września br. w Lidzbarku Warmińskim i wzięło w nim udział prawie 300 osób, zarówno ze środowisk samorządowych jak i biznesowych, w tym 150 osób – przedsiębiorców prowadzących działalność na Warmii. Dzięki współpracy z Polsko-Hiszpańską Izbą Gospodarczą udało się zaprosić do udziału w Forum przedstawicieli samorządu hiszpańskiej Galicji.

Współpraca w zakresie kultury, edukacji i pracy

➤ **Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Elblągu**

- Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Elblągu w ramach współpracy z placówkami z hrabstwa Lincolnshire (Wielka Brytania) zrealizował w 2024 r. następujące działania: zaplanowanie wizyty studyjnej dla przedstawicieli brytyjskich placówek w celu podjęcia współpracy ze szkołami z obszaru działania Ośrodka w Elblągu; stały kontakt z koordynatorem brytyjskim w celu monitorowania bieżących działań.
- Współpraca z Agencją Narodową w Warszawie – operatorem programu Erasmus+ i eTwinning – opierała się w 2024 r. m.in. na udziale konsultanta ds. języka angielskiego i europejskich programów edukacyjnych w: konferencji dla ambasadorów programu eTwinning („Ambassadors as advocates for a whole-school approach to well-being”)

w Atenach oraz wydarzeniu „International Mentors Network TCA Program” w Budapeszcie.

- Przedstawiciel Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Elblągu i zarazem członek Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji i Wdrażania ZSU 2030 wziął udział w wizycie studyjnej do Brukseli w ramach 22. edycji Tygodnia Regionów i Miast. Rolą przedstawicieli Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji i Wdrażania ZSU 2030 z Warmii i Mazur będzie m.in. organizacja i prowadzenie warsztatów dla przybyłych z innych państwa Unii Europejskiej uczestników.
- Wizyta studyjna w Elblągu z udziałem delegacji przedstawicieli Koordynacyjno-Methodycznego Centrum Nauczania Języka i Kultury Polskiej w Drohobyczu przy Zjednoczeniu Nauczycieli Polskich w Ukrainie – przedsięwzięcie zrealizowane zostało w ramach założeń Listu intencyjnego z 13 czerwca 2019 r.

➤ **Zespół Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Ilaweckim**

- Międzynarodowa Naukowo-Praktyczna Konferencja pn. „Tradycyjne i innowacyjne trendy w sztuce choreograficznej” – celem przedsięwzięcia było wsparcie i rozwój osobowości twórczej, udoskonalenie wykonywanej umiejętności, praktyczna współpraca artystów różnych krajów, wypracowanie nowych kompetencji w zakresie kultury i sztuki, prezentacja tradycji kultury narodu ukraińskiego. W ramach konferencji miały miejsce warsztaty tańca klasycznego, ukraińskiego, ludowego, polskiego, współczesnego oraz warsztaty sztuki wokalne i sztuki scenicznej.
- W kwietniu br. uczniowie z Zespołu Pieśni i Tańca „Dumka” wzięli udział w Międzynarodowym Konkursie Sztuki Choreograficznej „Arabeski Bohemii”, dzięki czemu odwiedzili Czechy (Rumburk, Praga) i Niemcy (Drezno). Uczniowie zajęli I miejsce w konkursie sztuki taneczno-choreograficznej.
- Realizacja projektu „Europejska szkoła wielkich możliwości – rozwój uczniów, kadry i szkoły z programem Erasmus+” finansowanego ze środków Unii Europejskiej na kwotę ponad 230 tys. zł. Jesienią tego roku 26 uczniów liceum, 3 opiekunów oraz 3 nauczycieli uczestniczyło w wyjeździe do Grecji. Ich pobyt miał na celu zwiększenie kompetencji, umiejętności oraz jakości oferty edukacyjnej i skuteczności kształcenia. Uczestnicy projektu wzięli udział w zajęciach w placówce partnerskiej General Lyceum o Leptokarya oraz zwiedzili m.in. wyspę Skiathos.

➤ **Warmińsko-Mazurska Biblioteka Pedagogiczna im. Karola Wojtyły w Elblągu**

Dotychczasowa współpraca ze Szkołą Centrum Wielofunkcyjne w Mościskach na Litwie (rejon wileński) zaowocowała przygotowaniem w partnerstwie z Gimnazjum im. Stefana Batorego w Ławaryszkach, Oddziałem Szkołą – Centrum Wielofunkcyjnym w Mościskach i Gimnazjum w Mickunach, wspólnego seminarium dla nauczycieli bibliotek szkół polskich w rejonie wileńskim pt. „Ja czytam, ty czytasz, oni czytają...,” oraz warsztatów i wyjazdu studyjnego do bibliotek w Wilnie (październik 2024 r.).

➤ **Warmińsko-Mazurska Filharmonia im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie**

Olsztyńska Filharmonia na swojej scenie gościła w 2024 r. artystów m.in. z Armenii, Niemiec, Kanady, Japonii, Włoch i USA, których wysłuchało ponad 3600 widzów.

➤ **Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu**

– Projekt: „EMOSENORS – Emotional Support and Management for Seniors”

Współfinansowany w ramach programu Unii Europejskiej Erasmus+ i realizowany od 2022 r. do czerwca 2024 r. projekt partnerski (Polska, Grecja, Hiszpania, Bułgaria, Włochy i Estonia), którego liderem był CSE Światowid miał na celu stworzenie ścieżek dalszej edukacji, poprawę dostępności i zwiększenie absorpcji edukacji dorosłych.

Jednym z podstawowych celów i zadań EmoSeniors było zmniejszenie dyskryminacji osób starszych ze względu na ich wiek. W ramach projektu partnerzy: określili listę 12 obszarów o największym wpływie emocjonalnym na osoby starsze i na ich podstawie opracowali narzędzie do samooceny dla opiekunów, aby odkryć ich poziom wiedzy i kompetencji w tych dziedzinach; opracowany został program szkoleniowy dla opiekunów, aby zwiększyć ich teoretyczne i praktyczne kompetencje do radzenia sobie z trudnościami emocjonalnymi w codziennej pracy z osobami starszymi; powstała gra planszowa i aplikacja mobilna dla osób starszych; odbyło się także spotkanie partnerów w Bułgarii.

– Projekt w ramach Akredytacji programu Erasmus+ w sektorze edukacja dorosłych

Współfinansowany z Unii Europejskiej i realizowany od czerwca 2023 r. do maja 2024 r. projekt miał na celu podniesienie kompetencji dydaktycznych, merytorycznych i behawioralnych, międzykulturowych i językowych pracowników CSE Światowid pracujących na rzecz edukacji dorosłych. W tym celu pracownicy wzięli udział w szkoleniach podczas międzynarodowych spotkań. Poprzez realizację projektu przeciwdziałano syndromowi „wypalenia się” wśród kadry merytorycznej poprzez dostarczenie nowych doznań

pobudzających kreatywność, zwiększenie motywacji i podniesienie samooceny pracowników. Projekt skierowany był również na rozwój Centrum Aktywności Społecznej w CSE Światowid i podniesienie kompetencji osób zaangażowanych w jego działania. W 2024 roku odbyło się 5 wydarzeń w ramach działań projektowych i 1 szkolenie dla pracowników, w którym łącznie uczestniczyły 233 osoby.

- Projekt w ramach program Collaborate to Innovate 2023 (Europa Cinemas) – Cisza, kamera, akcja! – młodzieżowy kod filmowy

Projekt realizowany od sierpnia 2023 r. do czerwca 2024 r. skierowany był do młodzieży ze szkół średnich i skupiony na zawodach filmowych. Dla tego celu stworzone zostały specjalnie unikatowe odcinki videopodcastów, które prowadził Łukasz Maciejewski – znany krytyk filmowy. Za każdym razem zapraszano do rozmowy twórców filmowych i ludzi ze świata filmu: reżyserów, scenarzystów, kostiumografów, operatorów kamery i opowiadano o tych zawodach oraz jak młodzi ludzie mogą zacząć pracę w świecie kinematografii. Stawiano przed nimi konkretne zadania. W 2024 roku odbyło się 5 pokazów filmowych wraz z tematycznymi videopodcastami i wprowadzeniem, w których łącznie uczestniczyło 235 uczniów.

- Projekt „D-EFFECT – civic society democracy lessons, bringing a youth perspective in the EU policymaking at all levels in line with Youth Strategy 2022-2027”

Realizacja projektu w ramach Programu Południowy Bałtyk rozpoczęła się w lipcu 2024 i potrwa do czerwca 2027 r. Jest to trzyletni międzynarodowy projekt partnerski (4 partnerów z Polski, 2 ze Szwecji, 2 z Niemiec, 2 z Litwy i 2 z Danii oraz 9 partnerów stowarzyszonych), którego liderem jest Stowarzyszenie Gmin RP Euroregionu Bałtyk a jednym z partnerów CSE Światowid w Elblągu. Projekt ma na celu umożliwienie wymiany i zainicjowanie lepszej współpracy między interesariuszami transgranicznymi a młodzieżą w takich obszarach jak demokracja, prawa człowieka i prawa obywatelskie, systemy polityczne i sposób, w jaki młodzi ludzie mogą wpływać na społeczeństwo. Projekt będzie koncentrował się na współpracy rozwojowej, opartej na różnych środowiskach, na tworzeniu transgranicznej sieci „wspólnoty praktyki”, która będzie projektować, testować i oceniać innowacyjne rozwiązania Transgranicznych Młodzieżowych Festiwali Demokratycznych (CB YDF). W 2024 r. odbyła się dwudniowa konferencja inaugurująca realizację projektu, połączona z warsztatami dla młodzieży.

➤ **Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych**

- „Plener Warmiński” (lipiec 2024 r.)

Wydarzenie jest wynikiem wieloletnich tradycji pleneru „Grunwald-ART”. Inicjatywa organizowana jest od 2009 r. a jej celem jest utworzenie miejsca spotkań profesjonalnych artystów z kraju i zagranicy. Plener stał się doskonałą okazją do nowego, twórczego spojrzenia na historię regionu oraz stworzył możliwość dialogu ponad granicami kulturowymi i społecznymi, realizując ideę porozumienia między narodami. Na wyjątkowość pleneru duży wpływ mają okoliczności i nieprzypadkowe miejsce w sercu Warmii, pośród murów Hotelu Krasicki w zrewitalizowanym przedzamczu rezydencji Biskupów Warmińskich. Hotel Krasicki znajduje się na skrzyżowaniu dwóch rzek, Łyny i Symsarny – wszystko to tworzy atmosferę docenianą w twórczości artystów.

- Koncert z okazji Dnia Niepodległości Ukrainy w Auli im. Anny Wasilewskiej (30 sierpnia 2024 r.)

W koncercie wystąpili m.in. Ukraiński Zespół Tańca Ludowego Wesna z Olsztyna, kwartet wokalny Nota Neo z Ukrainy, Artysta Ludowy Ukrainy Wasyl Czepeluk, trio wokalne Toia z Olsztyna, bard Serhij Petryczenko. Jerzy Rynkowski specjalnie na ten wieczór udostępnił rodzinną kolekcję strojów ukraińskich, z których najstarszy pochodził z XIX wieku. Współorganizatorami wydarzenia byli: Olsztyński oddział Związku Ukraińców w Polsce oraz Fundacja Dwa Skrzydła.

- Wystawa "Wiatr w firankach" Oksany Bardiyer w Galerii Marszałkowskiej (sierpień 2024 r.)

Artystka pochodzi z Ukrainy, ale od wielu lat mieszka w Polsce. Wystawa „Wiatr w firankach” jest efektem plenerowych obserwacji autorki.

- Współpraca ze Stowarzyszeniem Areszt Sztuki przy realizacji wystawy „Mosty”, które otrzymało wsparcie Samorządu w ramach otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych.

➤ **Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie**

- Współpraca z Tidvis AS, Sørumsand (Norwegia) w ramach zadania: Cicha większość. Służba na zamku biskupim w Lidzbarku Warmińskim w projekcie „Konserwacja i restauracja XIV-wiecznego zamku w Lidzbarku Warmińskim – perły architektury gotyckiej w Polsce – III etap”.

- Współpraca z Høgskulen for grøn utvikling, Bryne (Norwegia) w ramach zadania: Zrób to na zamku! Zamek w Lidzbarku Warmińskim jako centrum regionalnej sieci biznesowo-kulturalnej w projekcie „Konserwacja i restauracja XIV-wiecznego zamku w Lidzbarku Warmińskim – perły architektury gotyckiej w Polsce – III etap”.
- Współpraca z Museum für Vor-und Frühgeschichte, Staatliche Museen zu Berlin, Preussischer Kulturbesitz oraz Kommission zur Erforschung von Sammlungen Archäologischer Funde und Unterlagen aus dem nordöstlichen Mitteleuropa w zakresie publikacji materiałów po konferencji „Depot Heydeck” – spuścizna archiwalna prof. Johannes Wilhelma Heydecka w zbiorach Muzeum Warmii i Mazur.
- Współpraca z Zentrum für Baltische und Skandinavische Archäologie, Schloss Gottorf, Szlezwik, w zakresie współpracy przy projekcie: Baltische Migranten an der Ostgrenze der Kiewer Rus. Der spätwikingergezeitliche archäologische Komplex von Ostriv am Ros (Ukraine).
- Współpraca z Department of Earth and Environmental Sciences, Brooklyn College – CUNY – udział w projekcie dotyczącym pochodzenia i dróg transportu cyny w epoce brązu.
- Współpraca z Association of Museums and Castles around Baltic Sea w zakresie promowania dziedzictwa kulturowego krajów nadbałtyckich.
- Współpraca z Staatliche Kunstsammlungen Dresden (Niemcy) oraz Muzeum Sztuki Współczesnej (Litwa) w zakresie wypożyczenia zabytków.
- Współpraca z niemieckimi placówkami: Die Römisch-Germanische Kommission des Deutschen Archäologischen Institut Frankfurt am Main; Landesamt für Denkmalpflege und Archäologie Sachsen-Anhalt Halle (Saale) Verein für Geschichte und Landeskunde von Osnabrück Institut für Archäologische Wissenschaften Albert-Ludwigs-Universität Freiburg Germanisches Nationalmuseum w zakresie wymiany wydawnictw.
- Współpraca z Warmińsko-Mazurską Organizacją Turystyczną w zakresie usługi przewodnickiej dziennikarzy zagranicznych.

➤ **Muzeum Bitwy pod Grunwaldem w Stębarku**

- „Majówka z łukiem i koniem” (kwiecień 2024 r.) – wydarzenie zorganizowane we współpracy ze stowarzyszeniem AMM Archery oraz Fundacją Instytut Łucznictwa Konnego, podczas którego odbyły się XIII Międzynarodowe Zawody Łucznictwa Konnego. Rywalizacja miała charakter wielonarodowościowy – corocznie w zawodach biorą udział przedstawiciele różnych państw z całego świata. W tym roku pojawili się

zawodnicy z Polski, Kataru, Jordanii, Zjednoczonych Emiratów Arabskich, Sudanu, Hiszpanii oraz Anglii.

- Gala pełnokontaktowych walk rycerskich PWR VII „Total War” (maj 2024 r.) – organizatorzy wydarzenia przygotowali 6 międzynarodowych pojedynków w trzech kategoriach wagowych oraz niepunktowane walki pokazowe. Wśród uczestników znaleźli się reprezentanci z Polski, Francji, Ukrainy oraz Wielkiej Brytanii.
- Międzynarodowa wystawa psów rasowych (lipiec 2024 r.) – Muzeum Bitwy pod Grunwaldem udostępniało miejsce i pomagało w organizacji wystawy Polskiemu Związkowi Kynologicznemu. Była to pierwsza na Warmii i Mazurach tej rangi wystawa psów rasowych.
- Dni Grunwaldu (lipiec 2024 r.) – pola Grunwaldu ponownie stały się areną jednego z najważniejszych wydarzeń historycznych w Polsce. Punktem kulminacyjnym XXVI edycji tego niezwykłego festiwalu była inscenizacja słynnej Bitwy pod Grunwaldem z 1410 roku. Zgromadziła ona ok. 1350 rekonstruktorów z całego świata, zaś widowisko przyciągnęło około 70 tysięcy widzów. W sumie, przez wszystkie dni imprezy, Grunwald odwiedziło ponad 100 tysięcy gości, czyniąc je jednym z największych festiwali historycznych w Europie. Wydarzenie przyciągnęło członków bractw z ponad 20 krajów, co podkreśla jego międzynarodowy charakter i znaczenie w świecie odtwórstwa historycznego.
- X Międzynarodowa Edycja Poszukiwań Archeologicznych na Polach Bitwy pod Grunwaldem (sierpień 2024 r.) – badania w swojej idei są inicjatywą międzynarodową i zapoczątkowane zostały w 2014 r. we współpracy z duńskim stowarzyszeniem eksploracyjnym „Harja”. W tegorocznej edycji wydarzenia udział wzięło ok. 70 poszukiwaczy z Polski, Norwegii i Danii. Obecny kierunek badań opiera się o hipotezę naukową szwedzkiego historyka Svena Ekdahla, który osobiście uczestniczył przy tegorocznych poszukiwaniach i wziął udział w konferencji podsumowującej.
- Współpraca z Ambasadą RP w Sofii – na mocy umowy zawartej z Ambasadą RP w Sofii Muzeum Bitwy pod Grunwaldem w Stębarku zorganizowało polskie stoisko na terenie Parku-Muzeum im. Władysława Wareńczyka w Warnie, w trakcie przedsięwzięcia polonijnego organizowanego przez Ambasadę z okazji 580. rocznicy bitwy pod Warną. Muzeum zorganizowało udział 20 uczestników (12 rycerzy w zbrojach i 8 osób w strojach historycznych), które przygotowały m. in. obóz historyczny, pokazy walk rycerskich, gry i zabawy plebejskie, animacje dla dzieci, pokazy tańców średniowiecznych, wybijanie monet.

➤ **Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie im. Emilii Sukertowej-Biedrawiny**

– Biblioteka Niemiecka i Medioteka Języka Niemieckiego

Przedsięwzięcie realizowane we współpracy partnerskiej z Goethe-Institut w Warszawie od 2009 r. (na podstawie odnawianych co 2 lata porozumień). Biblioteka Niemiecka to uzupełniany dzięki wsparciu Goethe-Institut bogaty zbiór beletrystyki, książek popularnonaukowych, słowników i encyklopedii oraz multimediiów, audiobooków i płyt CD prezentujący współczesną literaturę, kulturę i sztukę niemiecką. Kolekcja, zlokalizowana w olsztyńskim Starym Ratuszu, obejmuje szeroki wybór niemieckojęzycznej prozy współczesnej, poradniki językowe, leksykony i słowniki, publikacje dotyczące teorii języka i literatury oraz bogaty zbiór albumów prezentujących architekturę, malarstwo, grafikę, rzeźbę oraz fotografię współczesnych artystów niemieckich. Medioteka Języka Niemieckiego to zbiór materiałów metodycznych oraz multimedialnych, skierowanych szczególnie do osób uczących się języka niemieckiego, nauczycieli i studentów germanistyki. Oprócz klasycznych podręczników znajdują się tu multimedialne kursy językowe, różnorodne ćwiczenia tematyczne i gramatyczne, propozycje gier i zabaw oraz audiobooki dostosowane do różnych poziomów znajomości języka niemieckiego.

W okresie sprawozdawczym zorganizowano następujące działania:

- „Podróże (nie tylko) literackie” – cykl spotkań organizowanych we współpracy z Domem Współpracy Polsko-Niemieckiej w ramach projektu LernRaum.pl;
- „Gimnastyka umysłu z niemieckim” – cykliczne zajęcia dla seniorów (13 spotkań): język niemiecki od podstaw, ciekawostki i prezentacje o kulturze Niemiec, gry językowe, techniki pamięciowe, gimnastyka umysłu i poprawa pamięci (177 uczestników);
- lekcje biblioteczne i spotkania w bibliotece dla dzieci i młodzieży;
- pozyskano wystawę „Schönsten deutschen Bucher 2022” – najpiękniejsze książki 2022 wg targów książki we Frankfurcie. Wystawę prezentowano w Starym Ratuszu;
- ogłoszono konkurs plastyczno-językowy „Rok Immanuela Kanta – Deutsche Erfinder, Entdecker. Denker...”, którego zadaniem było wykonanie dowolną techniką pracy plastycznej lub przestrzennej przedstawiającej wybitnego niemieckiego wynalazcę, odkrywcę lub myśliciela oraz jego dokonania. Do konkursu zgłoszono 110 prac z 20 szkół;
- przetłumaczono na język polski wystawę o I. Kancie „Kant & Königsberg”;
- zorganizowano spotkanie dla studentów I roku germanistyki nt. „Poniemieckie-odzyskane” na temat obszaru polsko-niemieckiego pogranicza kulturowego na terenie

dzisiejszej Warmii i Mazur. Spotkanie prowadziła Olga Żmijewska z Fundacji „Sztuka Wolności” oraz Chantal Stannik z Institut für Auslandsbeziehungen;

- pozyskano za pośrednictwem Goethe Institut Warszawa książki z Targów Książki we Frankfurcie – 11 tytułów;
  - przygotowano wystawę nowości i wybranych zbiorów Biblioteki Niemieckiej i Medioteki Języka Niemieckiego w gablotach wystawowych w Starym Ratuszu (07-08.2024 r.);
  - w ramach Europejskiego Dnia Języków zorganizowano – we współpracy z I Liceum Ogólnokształcącym im. A. Mickiewicza, Centrum Polsko-Francuskim, Domem Współpracy Polsko-Niemieckiej, Fundacją „Dwa Skrzydła”, Olsztyńskim Stowarzyszeniem Głuchych – akcję, której celem było zachęcenie do nauki języków obcych, propagowanie zalet różnorodności językowej oraz popularyzacja zbiorów obcojęzycznych WBP, w tym kolekcji Biblioteki Niemieckiej i Medioteki Języka Niemieckiego;
  - popularyzowano literaturę niemieckojęzyczną na blogu „Co czytać?” (<https://coczytacwbp.blogspot.com/>) – cykl „Niemcy od A do Z”: „VW jak Volkswagen”, „Z wie Zugspitze”.
- Ameryka w Twojej Bibliotece („america@your library®”) – program Ambasady Amerykańskiej w Warszawie skierowany do bibliotek publicznych w Polsce. Celem programu jest tworzenie platformy służącej przekazywaniu informacji i materiałów na temat Stanów Zjednoczonych na terenie polskich bibliotek. W okresie sprawozdawczym popularyzowano programy stypendialne Programu Fulbrighta na wyjazd do USA oraz zorganizowano „Piknik amerykański z literaturą”.
- Akredytacja Erasmus+ – WBP w Olsztynie wraz z kilkoma bibliotekami z terenu Województwa założyła konsorcjum na rzecz kształcenia i doskonalenia zawodowego pracowników. W ramach przedsięwzięcia bibliotekarze odbywają szkolenia językowe i zagraniczne wyjazdy studyjne do bibliotek i innych instytucji kultury, w których zdobywają nową wiedzę i doświadczenia z zakresu edukacji dorosłych. Projekt, realizowany w latach 2021-2027, finansowany jest ze środków programu Erasmus+. W roku sprawozdawczym zorganizowano konsorcjum bibliotek, kurs językowy w Wilnie, przygotowano i opublikowano 9 artykułów z mobilności na elektronicznej platformie na rzecz uczenia się dorosłych w Europie – EPALÉ; podpisano umowę na IV Akredytację.
- Kontynuowano współpracę z biblioteką w Brnie w Czechach (Knihovna Jiřího Mahena v Brně). W ramach współpracy WBP w Olsztynie przekazała Bibliotece w Brnie wystawę

plastyczno-rękodzielniczą Wiolety Wojtkiewicz oraz wystawę dotyczącą warmińskich miast „Warmiński Zodiak”.

- Międzynarodowa ekspozycja ph. „Kant & Königsberg” – polsko-niemiecka ekspozycja zaprojektowana przez Niemieckie Forum Kultury dla Europy Wschodniej we współpracy ze Wschodniopruskim Muzeum Państwowym w Lüneburgu oraz Federalnym Instytutem Kultury i Historii Niemców w Europie Wschodniej. Wystawa została przetłumaczona z języka angielskiego na polski i została zaprezentowana w ramach Obchodów Roku Kanta w WBP podczas konferencji 15 listopada 2024 r.
- Międzynarodowy projekt typograficzny „ArchiTypo 2024” – piąta edycja projektu typograficznego realizowanego we współpracy z Pracownią FlyingFISH Letterpress Bielsko-Biała oraz Muzeum Pomnika Historii Frombork Zespół Katedralny. W bieżącym roku zaproszono pracownie typograficzne do tworzenia plakatów związanych z architekturą litery i jej budowie. Projekt ma na celu stworzenie, odtworzenie miejsc, przestrzeni urbanistycznych miasta, budynków za pomocą typografii oraz zwrócenie uwagi na wartości związane z drukiem tradycyjnym, z literą, przybliżenie historii i promocję zanikającego rzemiosła, jakim są techniki składu i druku ręcznego. W projekcie brały udział pracownie typograficzne z Polski, Belgii, Holandii i Wielkiej Brytanii. W ramach projektu zorganizowano wystawę plakatów w Galerii Stary Ratusz WBP w Olsztynie i w Wozowni Sztuk we Fromborku.

➤ **Muzeum Budownictwa Ludowego Park Etnograficzny w Olsztynku**

- Współpraca z litewskim skansenem Lietuvos Etnografijos Muziejos w Rumszyszkach polegała na poszukiwaniu źródeł dofinansowania na projekty planowane do realizacji w ramach programów transgranicznych. W lipcu złożono wspólny wniosek o dofinansowanie projektu „Mała Litwa-Mazury. Lokalne dziedzictwo – transregionalna współpraca” w ramach programu Interreg Litwa – Polska. Wartość polskiej części projektu to 906 000 EUR. Główne działania Muzeum to budowa 4 obiektów z regionu Małej Litwy, dla której przygotowano dokumentację techniczną;
- prowadzono rozmowy z przedstawicielami szkoły College Jean XXIII de Quintin w zakresie udziału Muzeum w projekcie w ramach programu Erasmus+. Na koniec października zaplanowano spotkanie w celu ustalenia szczegółów partnerstwa;
- nawiązanie kontaktów z LVR-Freilichtmuseum z Lindlar (Niemcy) – zorganizowano spotkanie, podczas którego przedstawiono oba muzea i rozmawiano o ewentualnej przyszłej współpracy, również w ramach programów międzynarodowych;

- nawiązanie kontaktów z niemieckim stowarzyszeniem Copernicus-Vereinigung für Geschichte und Landeskunde Westpreussen e. V. – przedstawiciele Copernicus-Vereinigung odwiedzili we wrześniu Muzeum w ramach wizyty studyjnej, której celem było m.in. zapoznanie się z działalnością polskich muzeów i instytucji kultury w regionie;
- nawiązanie kontaktów z Fränkisches Freilandmuseum w Bad Windsheim, Museum Europäischer Kulturen w Berlinie, Ostpreußisches Landesmuseum w Luneburgu, Landsmannschaft Ostpreußen, w celu zebrania materiału merytorycznego w zakresie higieny na dawnej wsi i tkanin dwuosnowowych oraz pozyskania materiałów fotograficznych dotyczących Małej Litwy.

➤ **Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie**

W sierpniu br. odbył się 47. Międzynarodowy Jarmark Folkloru, w którym uczestniczyli twórcy i artyści z Ukrainy i Litwy. Twórcy na stoiskach zaprezentowali swoje wyroby rękodzielnicze: figurki szklane i ceramiczne, grafiki oraz malarstwo. Twórcy z Litwy zorganizowali pokazy rzeźbienia w drewnie i zdobienia wyrobów z gliny. Podczas koncertu folklorystycznych zespołów pieśni i tańca wystąpili: Zespół „Visi” z Wilna (Litwa), Kapela Ludowa „Saltinelis” z Visakio Ruda (Litwa) i Ludowy Zespół Artystyczny „Yunist” z Jaworowa (Ukraina).

➤ **Konferencja „Erich Mendelsohn’s Architectural Legacy on its way to the UNESCO World Heritage List”**

Wydarzenie zorganizowała Fundacja Borussia wraz z Samorządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego w marcu br. w Olsztynie. Udział w nim wzięli eksperci m.in. z Niemiec, Izraela, Francji, Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych i Polski, którzy zajmują się dziedzictwem urodzonego w Olsztynie światowej sławy architekta Ericha Mendelsohna. Wydarzenie było także okazją do promocji regionu, prezentacji zasobów kulturowych oraz zwiększenia wiedzy o Warmii i Mazurach poza granicami kraju. Konferencja była także krokiem do opracowania zbiorowego wpisu prac Ericha Mendelsohna na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, na którym ma się znaleźć również olsztyński obiekt, którym opiekuje się Fundacja Borussia.

➤ **Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie**

Międzynarodowa współpraca stanowi istotny element polityki rozwoju prowadzonej przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie. Zapewnia przepływ doświadczeń pomiędzy regionami państw partnerskich, a tym samym wspiera działania zmierzające do podniesienia jakości funkcjonowania instytucji samorządowych.

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie nawiązuje współpracę poprzez sieć partnerstw m.in. z Republiką Litewską. Współpraca ta opiera się na Porozumieniu o Współpracy podpisanym w 1999 roku, a także na Protokołach Wykonawczych, określających szczegółową tematykę dwustronnych działań. Podstawowym instrumentem wspólnych prac są seminaria i wizyty studyjne organizowane na terytorium obu krajów, które mają na celu inicjowanie przedsięwzięć na rzecz integracji rynku pracy regionów. Istotnym elementem współpracy jest także możliwość wzajemnego wykorzystania doświadczeń i dobrych praktyk służących promocji zatrudnienia oraz zwiększeniu aktywności zawodowej zarówno na Warmii i Mazurach oraz w Regionie Wileńskim.

- Współpraca z Wileńskim Departamentem Obsługi Klientów Służby Zatrudnienia przy Ministerstwie Zabezpieczenia Społecznego i Pracy Republiki Litewskiej

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie w dniach 17-19 czerwca 2024 r. zorganizował seminarium w Olsztynie, którego tematyka skupiła się na zagadnieniach związanych z rozwojem partnerstwa pomiędzy instytucjami podejmującymi wspólne działania na rzecz rynku pracy. Istotnym elementem posiedzenia było także zaprezentowanie stanu zrealizowanych zadań w projekcie pn. „Rozwój usług publicznych służb zatrudnienia dla osób biernych zawodowo w Polsce”. Dyskutowano na temat rozwiązań prawnych istniejących już na Litwie, a także tych, jakie można by wykorzystać na terenie naszego kraju.

Następnie zaprezentowano gościom z Litwy główne założenia projektu realizowanego przez WUP w Olsztynie pn. „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych” w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Zagadnieniem, jakie zostało szczegółowo omówione podczas tej wizyty była także sytuacja na rynku pracy po obu stronach granicy. Przedstawiono aktualnie panujące trendy na rynkach pracy w obu krajach, jak również najbardziej wymagające wyzwania, z jakimi mierzą się służby zatrudnienia. Ponadto, podczas wizyty litewskiej delegacji w Polsce partnerzy z Wilna mieli okazję zwiedzić Katedrę we Fromborku oraz Muzeum Mikołaja Kopernika.

- Projekt: „Rozwój publicznych służb zatrudnienia dla osób biernych zawodowo w Polsce”

Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie jest partnerem w tym międzynarodowym projekcie, natomiast pomysłodawcą i głównym wykonawcą działań jest OECD – międzynarodowa organizacja o profilu ekonomicznym skupiająca wysoko rozwinięte i demokratyczne państwa. Oprócz WUP w Olsztynie partnerami są 3 wojewódzkie urzędy pracy: w Krakowie, w Opolu

i w Gdańsku. Istotną rolę pełni także Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, którego głównym zadaniem jest wdrożenie rezultatów do aktów prawnych, jak również Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, które zajmuje się wdrożeniem rezultatów jako dobrych praktyk w projektach dofinansowanych z UE. Celem głównym projektu jest wsparcie Polski w zaprojektowaniu, rozwinięciu i wdrożeniu reform związanych z aktywizacją osób biernych zawodowo.

Zgodnie z harmonogramem projektu przedstawiciele WUP w Olsztynie uczestniczyli w spotkaniach roboczych. Pierwsze z nich, wstępne, odbyło się w Olsztynie. Miało ono na celu zebranie informacji na temat charakterystyki bierności zawodowej w Województwie, działań WUP na rzecz aktywizacji osób biernych oraz współpracy z przedsiębiorcami. Jednym ze zrealizowanych w tym roku zadań było także zebranie wywiadów z biernymi zawodowo osobami z niepełnosprawnościami.

W bieżącym roku pracownicy WUP w Olsztynie uczestniczyli także w warsztatach w Opolu i Krakowie oraz w warsztacie online zorganizowanym przez WUP w Gdańsku. Tematyka spotkań dotyczyła omówienia raportu na temat charakterystyki grup osób biernych zawodowo w Polsce, dobrych praktyk stosowanych w innych krajach UE na rzecz aktywizacji biernych zawodowo oraz stosowanych w krajach UE rozwiązań prawnych.

Współpraca w zakresie zdrowia

➤ Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy w Olsztynie

Szpital uczestniczy w przedsięwzięciu w ramach Europejskich Sieci Referencyjnych polegającym na wymianie fachowej wiedzy i doświadczeniach specjalistycznych ośrodków z 28 państw Unii Europejskiej w dwóch zakresach:

- CRANIO (choroby rzadkie głowy i szyi) – przedstawiciele szpitala biorą udział w konferencjach i sympozjach on-line, a także spotkaniach dotyczących wypracowywania i udoskonalania standardów postępowania klinicznego. Kierownik Kliniki Chirurgii Głowy i Szyi Dzieci i Młodzieży WSSD w Olsztynie został wybrany na członka Komitetu Naukowego ERN Cranio – jako jedyny przedstawiciel z Europy Środkowowschodniej;
- ITHACA (choroby rzadkie o podłożu neurogenetycznym) – wymiana wiedzy i doświadczenia odbywa się podczas udziału stron projektu w konferencjach i sympozjach on-line, spotkaniach dotyczących wypracowania i udoskonalania standardów postępowania klinicznego. W lutym 2024 roku odbyło się z inicjatywy WSSD w Olsztynie

międzynarodowe sympozjum on-line poświęcone chorobom rzadkim, w którym uczestniczyli specjaliści z wiodących europejskich ośrodków.

W lipcu br. kadra zespołu neurochirurgiczno-anestezjologicznego wizytowała szpital Johna Radcliffe'a w Oxfordzie (Wielka Brytania). Ponadto, Szpital współorganizował XII Ogólnopolski Zjazd Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci (wrzesień 2024 r.), w którym udział wziął m.in. Prezes Europejskiego Towarzystwa Gastrologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci prof. Ulrich Baumann.

➤ **Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny dla Dzieci w Ameryce**

- **Projekt „SYGNAŁ PIERWSZY – SYGNAŁ OSTATNI – budowa północnego centrum psychiatrii dziecięcej”.**

W związku z działaniami projektowymi pracownicy szpitala w Ameryce odbyli dwie wizyty studyjne w Belgii. Pierwsza wizyta miała miejsce w lutym 2024 r. w szpitalu psychiatrycznym „Karus” w Melle, specjalizującym się w opiece psychiatrycznej dla dorosłych i dzieci. Głównym tematem wyjazdu była analiza opieki psychiatrycznej nad dziećmi i młodzieżą, ze szczególnym uwzględnieniem różnic w organizacji oddziałów i terapii między Polską a Belgią. Wiedza zdobyta podczas wizyty będzie miała kluczowe znaczenie w opracowaniu dokumentacji technicznej dla Północnego Centrum Psychiatrii Dziecięcej, które jest rozwijane przez Szpital w Ameryce. Podczas wizyty odbyło się również spotkanie w Dyrekcji Generalnej ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności (DG SANTE) Komisji Europejskiej, gdzie omówiono zadania Komisji w obszarze zdrowia oraz programy dedykowane zdrowiu publicznemu i opiece zdrowotnej. Delegacja spotkała się także z przedstawicielami sieci EUREGHA i ERRIN w Brukseli. Kolejna wizyta w Brukseli odbyła się we wrześniu br. Inicjatorką spotkań w Brukseli była Sylwia Jaskulska Wicemarszałek Województwa.

- **Współpraca z Centrum Zindywidualizowanej Medycyny Obliczeniowej – Międzynarodową Fundacją Badawczą – Sano (oddział w Krakowie)**

Jest to kontynuacja współpracy rozpoczętej w 2023 r. w celu wdrożenia w oddziale alergologii Szpitala narzędzi sztucznej inteligencji w diagnostyce i leczeniu. Ponadto placówka dołączyła do Europejskiej Sieci Współpracy Regionów w zakresie Badań i Innowacji ERRIN.

- **Współpraca z litewskim szpitalem**

W 2024 roku Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny dla Dzieci podjął współpracę z Vilnius University Hospital Santaros Klinikos Lietuva. Złożono wspólnie projekt do Programu Interreg

Litwa-Polska 2021-2027 pn. "Profilaktyka i wczesna interwencja medyczna zapobiegająca postępowi wad postawy i skolioz u dzieci z małych miast i wsi obszarów transgranicznych". Odbyło się kilkanaście spotkań online z partnerem z Litwy, które miały na celu wypracowanie zakresu współpracy i opracowania składanego wniosku do programu.

- **Projekt „BETTERCARE”**

Szpital w Ameryce, od października 2023 r., uczestniczy w projekcie pn. „Supporting emerging care economy, empowering caregivers to provide safe care at home (BETTERCARE)”, finansowanym w ramach European Cooperation in Science and Technology. Celem projektu jest poszukiwanie rozwiązań dla krytycznych wyzwań stojących przed ekonomią opieki, ze szczególnym uwzględnieniem promowania bezpiecznej opieki domowej. Wzrost kosztów opieki, starzenie się społeczeństwa oraz rosnąca liczba dzieci i młodzieży z chorobami przewlekłymi, w tym psychicznymi, tworzą pilną potrzebę rozwijania opieki domowej.

Złożoność opieki w domu zwiększa ryzyko błędów, które mogą negatywnie wpływać na zdrowie pacjentów oraz samopoczucie opiekunów. Szczególny ciężar opieki domowej spoczywa na członkach rodziny, zwłaszcza na kobietach, co pogłębia nierówności płci. Projekt „BETTERCARE” wpisuje się w strategię Unii Europejskiej dotyczącą deinstytucjonalizacji opieki psychiatrycznej i kładzie nacisk na wspieranie nieformalnych opiekunów, takich jak rodzina czy bliscy pacjentów. Kluczowe jest zapewnienie im odpowiedniego przeszkolenia i wsparcia, aby zmniejszyć ryzyko popełniania błędów w opiece nad pacjentami w warunkach domowych. Rozwój badań naukowych oraz innowacyjnych metod opieki jest niezbędny aby opiekunowie mogli lepiej zrozumieć potrzeby pacjentów, reagować na kryzysy zdrowia psychicznego i stosować właściwe techniki rehabilitacji domowej. Dzięki temu poprawia się jakość życia pacjentów, zmniejsza ryzyko powikłań, a także ogranicza się potrzebę hospitalizacji, co odciąża system ochrony zdrowia.

W ramach projektu „BETTERCARE” odbyły się trzy spotkania robocze: w dniach 26-28 lutego 2024 r. we Frankfurcie, 3-4 września 2024 r. w Belgradzie oraz 18-20 września 2024 r. w Lizbonie.

➤ **Warmińsko-Mazurskie Centrum Chorób Płuc w Olsztynie**

- **Projekt pn. „Modelling and dynamic assessment of integrated health and care pathways enhancing response capacity of health systems (DYNAMO)”**

Celem projektu jest zapewnienie wysokiej jakości opieki zdrowotnej. Często wymaga to zaangażowania personelu medycznego i opiekuńczego z różnych zawodów i instytucji,

którzy muszą ze sobą sprawnie współpracować. Wielodyscyplinarne ścieżki opieki są jednym z instrumentów służących do opracowywania i komunikowania wspólnych procesów świadczenia usług zdrowotnych i opiekuńczych. Łączą one współzależne zadania i działania w zakresie „podróży pacjenta” przez system zdrowia i opieki, zarówno dla jednostek, jak i grup pacjentów. DYNAMO ma na celu zapewnienie rozwiązania cyfrowego, które pozwala na łatwe modelowanie i ocenę alternatywnych ścieżek opieki podczas procesu planowania pod kątem ich wpływu na świadczenie usług i związane z tym wyniki. Pilnie potrzebne jest wydajne rozwiązanie, które umożliwi niezależne od platformy informatycznej planowanie ścieżek opieki w sytuacjach zakłócających opiekę, wiedząc, że istniejąca infrastruktura informatyczna opieki zdrowotnej nie będzie w stanie wspierać w pełni lub częściowo zautomatyzowanego wdrażania takich „ścieżek kryzysowych” w punkcie opieki. Jako narzędzie planowania strategicznego takie rozwiązanie musi skutecznie kierować wdrażaniem ścieżek w różnych sektorach opieki zdrowotnej i sąsiednich domenach usług publicznych. Narzędzie takie powinno być również odpowiednie do rzetelnego informowania o średnioterminowym planowaniu inwestycji w zakresie adaptacji i/lub rozbudowy istniejącej infrastruktury IT w sektorze zdrowia w celu dalszego zwiększania poziomu zautomatyzowanego międzysektorowego dostarczania ścieżek w punkcie opieki, nawet w sytuacjach kryzysowych. W ramach unijnego programu HORIZON konsorcjum DYNAMO korzysta ze specjalnego instrumentu finansowania, zamówień przedkomercyjnych (PCP), w celu opracowania przez uczestników rynku nowatorskiego narzędzia do planowania opieki. Obecnie uważa się, że nowe narzędzie powinno zapewniać co najmniej trzy podstawowe funkcje:

- dynamiczne planowanie i projektowanie ścieżek w różnych organizacjach i środowiskach, odpowiednie do radzenia sobie z szeregiem zagrożeń systemowych,
- ocenę ex-ante wpływu alternatywnych ścieżek usług, która obejmuje odpowiednie parametry i jest odpowiednia w sytuacjach, w których zagrożone jest funkcjonowanie systemu opieki zdrowotnej,
- planowanie i dopasowywanie umiejętności personelu w oparciu o zadania, odpowiednie dla systemu opieki zdrowotnej w sytuacjach kryzysowych.

W ten sposób DYNAMO pomoże planistom i dostawcom usług zdrowotnych poprawić szybkość i jakość ich reakcji na pandemię, klęski żywiołowe lub inne kryzysy. Dostarczając elastyczne narzędzie do planowania skutecznie wspierające modelowanie „ścieżek kryzysowych” w różnych środowiskach opieki zdrowotnej, nowatorskie rozwiązanie DYNAMO będzie skutecznie wspierać obecne systemy opieki zdrowotnej w zwiększaniu ich odporności.

- **AMBeR – Advanced Modeling of Baltic Cancer e-caRe (AMBeR)**

Uniwersyteckie Centrum Kliniczne uczestniczy w nowej międzynarodowej współpracy w zakresie badań nad efektywnymi metodami wsparcia telemedycznego dla pacjentów z chorobą nowotworową. Współpracę podjęło ośmiu partnerów z pięciu krajów regionu Południowego Bałtyku. Wspólny innowacyjny projekt pod nazwą Advanced Modeling of Baltic Cancer e-caRe (AMBeR) otrzymał dofinansowanie z unijnego Programu Południowy Bałtyk na lata 2021-27. W projekcie uczestniczą ośrodki z Danii, Polski, Litwy, Niemiec i Szwecji. Po raz pierwszy wiodące medyczne instytucje badawcze i ośrodki kliniczne z całego obszaru Południowego Bałtyku przeprowadzą wspólny projekt innowacyjny w celu opracowania modelu wdrażania rozwiązań e-zdrowia w opiece nad chorymi na raka. Obejmuje on pilotażowe testowanie narzędzi cyfrowych do monitorowania parametrów krwi oraz rehabilitacji w domu w celu zmniejszenia liczby wizyt w szpitalu i poprawy jakości życia pacjentów chorych na raka. Szczególnie regiony wiejskie oraz oddalone od centrów leczniczych mogą skorzystać z planowanych do testów nowych rozwiązań. Porównania rozwiązań i procesów będą prowadzone we współpracy między wszystkimi partnerami projektu.

➤ **Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Olsztynie**

- **Projekt (Procure4Health) w ramach Programu Horyzont Europa (2021-2027).**

Celem projektu jest wypracowanie innowacyjnych rozwiązań w funkcjonowaniu zamówień publicznych w szpitalu. W projekcie bierze udział 26 organizacji (publicznych i niepublicznych) z różnych krajów. Liderem jest Hiszpania.

Nadrzędnym celem inicjatywy Procure4Health jest utworzenie i prowadzenie sieci europejskich zamawiających z sektora służby zdrowia i opieki społecznej, odpowiedzialnych za wdrażanie innowacji w tym zakresie na poziomie UE i w krajach stowarzyszonych. Po określeniu wspólnych potrzeb powstanie strategia zamówień w zakresie innowacji – w celu wdrożenia PCP, PPI lub partnerstw innowacyjnych. Wszystko zostanie oparte na wynikach ogólnoeuropejskich konsultacji rynkowych, które zostaną przełożone na konkretne działania w zakresie zamówień na badania i rozwój oraz innowacyjne rozwiązania.

- **Współpraca z litewskim szpitalem**

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Olsztynie w czerwcu 2024 r. nawiązał kontakt z litewskim szpitalem (Viešoji įstaiga Respublikinė Vilniaus universitetinė ligoninė – Szpital

Uniwersytecki w Wilnie), aby złożyć wspólny projekt do Programu Współpracy Transgranicznej Interreg VI-A Litwa-Polska 2021-2027, którego celem jest poprawa dobrostanu społeczności transgranicznych poprzez współpracę transgraniczną oraz zrównoważone wykorzystanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego obszaru transgranicznego Litwy i Polski. Szpital przygotowuje się do spotkania w celu zacieśnienia współpracy obu szpitali, zdobycia wiedzy na temat wspólnych możliwości oraz wypracowania ścieżki bilateralnego rozwoju.

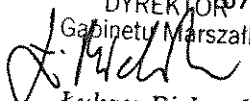
- **Projekt „Innobuyer”**

W marcu 2023 r. został złożony wniosek aplikacyjny w projekcie Innobuyer. Wniosek przedstawiony przez Wojewódzki Szpital Specjalistyczny został przyjęty do realizacji. Instytucją zarządzającą jest NETWORK IRELAND LIMITED (Irlandia), STERNA INNOVATION PROJECTS (Hiszpania), z którymi Szpital jest w ścisłej współpracy. W ramach projektu zidentyfikowano potrzebę – zapewnienie bezpieczeństwa pacjentom i osobom odwiedzającym z niepełnosprawnościami poprzez zakup wózków, które ułatwią im przemieszczanie się. Szpital zapewni osobom ze szczególnymi potrzebami swobodny dostęp do wózka, który pozwoli im dowolnie przemieszczać się do pracowni diagnostycznych, na konsultacje i inne świadczenia.

- **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Zespolony w Elblągu**

- Przeprowadzenie badania klinicznego we współpracy z: IQVIA RDS Eastern Holdings GmbH (Belgia) oraz Janssen Research & Development (USA). Badanie kliniczne pn. „Randomizowanie, prowadzone metodą podwójnie ślepej próby z grupą kontrolną otrzymującą placebo badanie fazy III o przebiegu zależnym od występowania zdarzeń, mające na celu wykazanie skuteczności i bezpieczeństwa stosowania milweksianu, przyjmowanego doustnie inhibitora czynnika XIa, po niedawno przeżytym ostrym zespole wieńcowym”.
- Współpraca z Syneos Health (USA) oraz CELLTRION (Korea Południowa) w zakresie przeprowadzania badania klinicznego pn. „Randomizowane, prowadzone metodą podwójnie ślepej próby w trzech grupach równoległych badanie fazy I, z grupą kontrolną otrzymującą aktywne leczenie, oceniające podobieństwo farmakokinetyczne trzech postaci pembrolizumabu (CT-P51, produkt Keytruda zatwierdzony w UE i produkt Keytruda zarejestrowany w Stanach Zjednoczonych) jako leczenie adjuwantowe u pacjentów z czerniakiem w stadium IIB, IIC i III po całkowitej resekcji”.

- Podwyższanie kwalifikacji pracowników Szpitala poprzez udział w szkoleniach, kongresach i wizytach studyjnych m.in.: wizyta studyjna w ośrodkach produkujących cytostatyki z wykorzystaniem robota APOTECACHemo (Włochy), Merch International (Niemcy); prezentacja robota magazynującego ROWA FIRMY Beckton Dickinson (Belgia); wizyta referencyjna w Uniwersyteckim Szpitalu w Aconie (Włochy); Endoscopy in the ventricular system and skull base (Czechy); Europejski Kongres Nadciśnienia tętniczego (Niemcy); The European Society of Regional Anaesthesia and Pain Therapy (Czechy); wyjazd szkoleniowy – rozwój nowych technologii medycznych (Belgia); EAHP BOOST Conference (Włochy); ESCRS konferencja; EAHP BOOST Conference (Portugalia), EUGOGO TEACHING COURE 2024 – orbitopatia tarczycowa (Niemcy).
- W lutym br. pracownicy uczestniczyli w spotkaniach związanych z ochroną zdrowia, które odbyły się w Brukseli. Ich celem było zapoznanie się z możliwościami skorzystania z członkostwa w sieci EUREGHA i sieci ERRIN. Podczas pobytu uczestnicy brali udział w spotkaniu „Misja rak w zakresie badań i innowacji w zwalczaniu chorób” oraz bieżących pracach Europejskiego Komitetu Regionów pn. „Zdrowie na Horyzoncie (Europa)” i „Krajobraz badań i innowacji w zakresie opieki zdrowotnej w UE”. Ponadto przedstawiciele Województwa uczestniczyli w spotkaniu w Europarlamencie dotyczącym reformy rynku leków w UE, spotkali się z Adamem Jarubasem i Jarosławem Kalinowskim – posłami do Parlamentu Europejskiego oraz Rafałem Siemianowskim – Ambasadorem RP w Królestwie Belgii, z którym delegacja miała możliwość przedyskutowania najistotniejszych różnic w funkcjonowaniu ochrony zdrowia w Polsce i Belgii. Pobyt w Belgii zakończony był wizytą studyjną delegacji w szpitalu psychiatrycznym dla dzieci i młodzieży w Gent.
- We wrześniu 2024 r. odbyło się w Brukseli spotkanie przedstawicieli Województwa i podległych podmiotów leczniczych w zakresie psychiatrii. Wizyta zorganizowana była przez Federację Zdrowia Psychicznego we współpracy z flamandzkim Ministerstwem Zdrowia. Uczestnicy zapoznali się z funkcjonowaniem sieci zdrowia psychicznego dla dzieci i dorosłych, różnicami pomiędzy belgijską psychiatryczną opieką zdrowotną a flamandzką polityką dotyczącą zdrowia psychicznego, jak również powiązaniem pomiędzy usługami w zakresie zdrowia psychicznego a innymi usługami podstawowej opieki zdrowotnej dla dzieci i młodzieży.

DYREKTOR⁶⁷
Gabinetu Marszałka

Lukasz Bielewski

